

ವಿತ್ತೀಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳು

ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಅಬಕಾರಿ ಇಲಾಖೆ—ಬೇಡಿಕೆ ಕ್ರಮಾಂಕ ಸಂಖ್ಯೆ ೪೭ ಮತ್ತು ೨೨

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್ (ಮಾನ್ಯ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಅಬಕಾರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಅಬಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಗಳ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುವಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜನ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಜನ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಸಕಾರಣವಾಗಿ ತಾವು ಮಾಡುವ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಜನ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ವಿನಾಕಾರಣ ವಿರೋಧಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಜನ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಅಮೂಲ್ಯವಾದಂಥ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ಈ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ವನ್ನು ಬಳಸಿದಂಥ ರಾಜ್ಯ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಆ ಒಂದು ಹಿರಿಮೆಯನ್ನು ಈಗ ನಾವು ನೆನಪಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದಂಥ ಕಾಲ ಬಂದಿದೆ. ನಮ್ಮ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರಾಜ್ಯಗಳು ನಮ್ಮ ನಂತರ ಈ ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿದು ಕಂಡು ಬಂದರೂ ಕೂಡ ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಆ ರಾಜ್ಯಗಳ ಸ್ಥಿತಿ ನಮಗಿಂತ ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮೂಲ ಕಾರಣ, ೫೦೦ ದಶಕದಲ್ಲಿ ನಾವು ಜಲ ವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಅವುಗಳಿಂದ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಿದಂಥ ವಿದ್ಯುತ್ವನ್ನು ಬಳಸುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ಉದ್ದಿ ಮುದಾರರನ್ನು ಆಹ್ವಾನ ಮಾಡಿದ ಕಾರಣದಿಂದ ೬೦೦ ದಶಕದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಉದ್ದಿ ಮಗಳು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬರಲಾರಂಭವಾದವು. ನಮ್ಮ ಅಂದಿನ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಮುಂಬರತಕ್ಕಂಥ ೧೦ ವರ್ಷಗಳ ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದರೆ ೭೦೦ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ೮೦ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ವಿದ್ಯುತ್ ಕ್ಷಾಮದ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಏನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದೆ? ಆ ಒಂದು ಪ್ರಸಂಗ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುವಂಥ ವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಪ್ರಕಾರ ಹೆಳುವುದಾದರೆ, ಸುಮಾರು ೭,೭೦೦ ದಶಕಕ್ಕೆ ಯೋಜನೆಗಳು ಕ್ಯಾಪಾಸಿಟಿ ಪ್ರಕಾರ ೧೭೬೦ ಮೆಗಾವಾಟ್ಸ್‌ಗಳು. ನಮ್ಮ ಬೇಡಿಕೆ ಏನಿದೆ? ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ೧೦,೦೦೦ ದಶಕಕ್ಕೆ ಯೋಜನೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಉಳಿ ೩,೦೦೦ ದಶಕಕ್ಕೆ ಯೋಜನೆಗಳ ಕೊರತೆ ಇದೆ. ಕೊರತೆಯನ್ನು ತುಂಬುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನಾ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೂ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಂಡ ವಿದ್ಯುತ್ ನಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ವಿದ್ಯುತ್ವನ್ನು ಸಮನಾಗಿ ಹಂಚುವುದು, ಪೂರೈಸೆಯಾದಾಗಿ ಇನ್ನು ಕೊರತೆ ಬಂದಾಗ ಪಕ್ಕದ ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ಕಡೆ ತರುವುದು. ಈ ಕೆಲವು ದೆವ್ವಗಳನ್ನು ನಾನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನಾ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವಂಥ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ, ಇಲ್ಲಿನ ಯೋಜನೆಯ ಮೊದಲನೆಯ ಸ್ಟೇಜಿನ ಕೊನೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿಯೇ, ಎರಡನೆಯ ಸ್ಟೇಜಿಗೆ ಪರವಾನಗಿ ಸಿಕ್ಕಿದ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಮೂರು ಯೋಜನೆ ಕೆಲಸ ತೀವ್ರಗತಿಯಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದು, ಉಳಿ ಇನ್ನೂ ಕೊನೆ ಭಾಗ ಅಥವಾ ೮೭ನೇ ಇಸವಿ ಮೊದಲ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೨೨೦ ಮೆಗಾವಾಟ್ಸ್ ವಿದ್ಯುತ್ ಸಿಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ. ಇನ್ನು ಥರ್ಮಲ್ ವಿದ್ಯುತ್ ಸ್ಥಾವರದ ಕೆಲಸ ವೆಗದಲ್ಲಿ ನಡೆದು ಒಂದು ಹಂತಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ವಿದ್ಯುತ್ ಸ್ಥಾವರಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಜಮೀನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಸದರಿ ಜಮೀನಿನ ಒಡೆಯರು ತಕರಾರು ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಎರಡೂವರೆ ವರ್ಷಗಳು ತಡವಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ಪ್ರಾರಂಭ ಕಷ್ಟವನ್ನು ನೀಗಿಸಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಬಹಳ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಸಾಗಿದೆ. ರಾಯಚೂರು ಥರ್ಮಲ್ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿನ ಮೊದಲನೆಯ ಹಂತದಿಂದ ೨ ಯೋಜನೆ ಕಮಿಷನ್ ಆದರೆ, ಸುಮಾರು ೨೧೦ ಮೆಗಾವಾಟ್ಸ್ ಫರ್ಮ ನಮಗೆ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದ ಕೊನೆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ೨ನೇ ಸ್ಟೇಜಿಗೆ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಕೇಂದ್ರದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೂಡ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ರಾಯಚೂರು ಥರ್ಮಲ್ ವಿದ್ಯುತ್ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಕಲ್ಲಿದ್ದಲು ಸೇಕೆಷನ್ ದೊರೆ ಯುತ್ತದೆಯೆಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸಿಂಗರೇಣಿ ಕಲ್ಲಿದ್ದಲು ಗಣಿಯಿಂದ ಕಲ್ಲಿದ್ದಲು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರವಾನಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಅಶ್ವತ್ಥರಾಜ್

ಯವರು ಪರವಾನಗಿ ಕೊಟ್ಟರೂ ಅನುಮಾನ ಇದೆಯೆಂದರೆ ಹೇಳಿದರು. ಈಗ ಅವರು ಯಾವ ಅನುಮಾನವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಸುಮಾರು ೧.೭೨ ದಶಲಕ್ಷ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಟನ್ ಕಲ್ಲಿದ್ದಲು ಥರ್ಮಲ್ ವಿದ್ಯುತ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದ ಕಲ್ಲಿದ್ದಲು ಸಿಂಗರೇಣಿಯಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಮಾನ ಪಡುವಂಥಾದ್ದು ಎನೂ ಇಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಅಣು ವಿದ್ಯುತ್ ಸ್ಥಾವರದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನವನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಎರಡು ಅಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆ ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ. ಪ್ರಕೃತಿದತ್ತವಾಗಿ ಮಳೆ ಕೊಡ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಕಳೆದ ಸಾರಿ ನಮಗೆ ಕೊರತೆ ಆಗಿದೆ. ನಾವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿರುವುದರಿಂದ ನಾವು ತೊಂದರೆಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತೇವೆ. ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿದ್ದರಕ್ಕೆ ಅಂದ್ರೆ ಮತ್ತೆ ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಥರ್ಮಲ್ ಯೂನಿಟ್‌ಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ಇವೆ. ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಅಣು ವಿದ್ಯುತ್ ಸ್ಥಾವರ ಕೂಡ ಇದೆ. ಇದು ಮೊನ್ನೆ ಮಾನ್ಯ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಹಣದಿಂದ ಈ ಎರಡೂ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವಿದ್ಯುತ್ ಸ್ಥಾವರಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ದುರದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಹಣದಿಂದ ಯಾವುದೇ ವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆಗಳು ಬಂದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಿಂದಲೇ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿರತಕ್ಕ ವಿದ್ಯುತ್ ಸ್ಥಾವರಗಳು ಇವೆ. ಇದನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ ನಾನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಪಕ್ಕದ ರಾಜಕಾರಣ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಸದನದ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರ ಪರಿವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಾತವಾಗಿ, ಅಚ್ಚುಕೈವಾಗಿ ನೋಡುವುದಾದರೆ, ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಅಣುವಿದ್ಯುತ್ ಸ್ಥಾವರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ಅಂದ್ರೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಸುಭದ್ರವಾದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಅವರ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸಿ, ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಕೊಡುವಷ್ಟು ಶಕ್ತಿ ಇದೆ. ತಮಿಳುನಾಡು ಹೋದ ವರ್ಷದವರೆಗೂ ತೊಂದರೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿಧಾನಗಳು ಇರುವುದರಿಂದ, ಅವರು ಕೂಡ ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯ ಬಹುತೇಕ ನಮ್ಮ ಹಾಗೆ ಹೈಡೆಲ್ ಜನರೇಟರ್ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಆ ರಾಜ್ಯದ ಬೇಡಿಕೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಕಳೆದ ೬-೮ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯದ ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆ ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಏರಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಆ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟು ವಿದ್ಯುತ್ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಅವರು ಯಾವಾಗಲೂ ನಮಗೆ ವಿದ್ಯುತ್‌ನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಅವರಿಂದ ದುಬಾರಿ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯುತ್‌ನ್ನು ಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ವಿದ್ಯುತ್ ಸ್ಥಾವರವನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅದು ಅಣು ಆಗಿರಲಿ, ಉಷ್ಣ ಆಗಿರಲಿ, ಹೈಡಲ್ ಆಗಿರಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಮಿಳು ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಆದರೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಹೇಳಿದೆ ಬೇರೆ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಗತಿ ಏನು ಇದೆ, ಔದ್ಯೋಗಿಕ ಪ್ರಗತಿಯಾಗಲಿ, ಕೃಷಿ ಪ್ರಗತಿಯಾಗಲಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ಒಂದು ಕ್ಷಣವೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡದ ಹಾಗೆ ಅಣು ವಿದ್ಯುತ್ ಸ್ಥಾವರವನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು. ಇದನ್ನು ಇಡೀ ಸದನ ಒಂದಾಗಿ ಕೇಳಬೇಕು. ಕೆಲವರು ಹೇಳಬಹುದು ವಿಷಯನಗರ ಉಕ್ಕಿನ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಿದೆ (ವೆ ಏನೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಿದೆ (ವೆ ಏನೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಏಕೆಂದು, ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಈಗ ಹೇಳಬಾರದು, ಇರತಕ್ಕ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇಡೀ ಸದನ ಒಂದಾಗಿ ನಮಗೆ ಅಣು ವಿದ್ಯುತ್ ಸ್ಥಾವರ ಕೊಡಬೇಕು, ಅದೂ ಆದ್ಯತೆಯ ಮೇಲೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದು ನಮಗೆ ಅವಶ್ಯಕ. ಇದನ್ನು ಯಾವುದೇ ಕಾರಣದಿಂದ, ಯಾವ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಇದರೊಳಗೆ ಮೀಸ ಮಾಡದೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ಬೇಡಿಕೆ ಏನು ಇದೆ ಅದನ್ನು ಪೂರೈ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಕೇಂದ್ರದ ವಿದ್ಯುತ್ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಗರದಲ್ಲಿದಾರೆ, ನಾನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಕೇಸನ್ನು ಪ್ರಸೆಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ, ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ, ಅದಷ್ಟು

ತೃತೀಯವಾಗಿ ಇದನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಡಾ|| ರಾಜಾರಾಮಣ್ಣನವರ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಿದಾರೆ. ರಾಜಾರಾಮಣ್ಣನವರು ಕರ್ನಾಟಕದವರೇ, ಅವರು ಕರ್ನಾಟಕದವರು ಆದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ ಇಲ್ಲ, ರಾಜಾ ರಾಮಣ್ಣನವರು ಇರಲಿ, ಸೇತಾ ಅವರು ಇರಲಿ, ಕೌಶಿಕ್ ಅವರು ಇರಲಿ ಅವರು ಯಾರೇ ಇರಲಿ ಅವರು ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಸಮಗ್ರ ಜ್ಞಾನ ಇರತಕ್ಕವರು ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಅಣು ವಿದ್ಯುತ್ ಸ್ಥಾಪನೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಭಾವನೆಗಳಿಗೆ ನುಗ್ಗುವಾಗಿದೆ ಡಾ|| ರಾಜಾ ರಾಮಣ್ಣನವರು ಕರ್ನಾಟಕದವರು ಎನ್ನುವ ಕಾರಣಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅಲ್ಲ, ಕರ್ನಾಟಕದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬೇರೆ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ನ್ಯಾಯವಾಗಿರತಕ್ಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಣು ಸ್ಥಾಪನೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಮನವಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

ಇನ್ನು ಸಮ್ಮತಿ ಉತ್ಪಾದನ ಶಕ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಸಮ್ಮತಿ ಉತ್ಪಾದನ ಸಮ್ಮತಿ ಬೇಡಿಕೆಗಿಂತ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಆಶ್ವತ್ಥರೇಡಿಯವರು ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸಮ್ಮತಿಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಧರ್ಮಲೆ, ಆಟೋಮಿಕ್, ಪವರ್‌ಗೆ ಹೋದರೆ ಸಮ್ಮತಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವಾತಾವರಣ ಮಲಿನತೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಈ ವಿಧ್ಯುತ್ ಹೆಚ್ಚು ದುಬಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಿದಾರೆ. ಅವರು ಸಮ್ಮತಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜಲ ವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಆದ್ಯತೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದೂ ಹೇಳಿದಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಅವರು ಸೌರ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬಳಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸೌರಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬಳಸುವಾಗ ಸಮಗತಗಲತಕ್ಕ ವೆಚ್ಚ ಎಷ್ಟು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಸೌರ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬಳಸಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ದೇಶಗಳು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಒಂದು ಇಸ್ರೇಲ್ ಮತ್ತು ಎರಡನೆಯದು ಅಮೆರಿಕಾ. ಇವೆರಡು ದೇಶಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಸೌರ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬಳಸಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಬೇರೆ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಸೋಲಾರ್ ಹಿಟರ್ಸ್ ಇವೆ, ಸೋಲಾರ್ ಎನರ್ಜಿಯನ್ನು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್‌ನ ಎನರ್ಜಿಯನ್ನಾಗಿ ಕನ್‌ವರ್ಟ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲೋರ್ ಪನ್‌ಗ್ಲೋಬಲ್ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಸಮ್ಮತಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಡಾ|| ಆಚಾರ್ಯ ಅವರು ಪವರ್ ಪ್ಲಾಂಟ್‌ನ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದಾರೆ. ಸಾಗರ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ವಿದ್ಯುತ್ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಅಲೆಗಳ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಮ್ಮತಿ ಇಂಡಿಯನ್‌ಗಳು ಇದಾರೆ, ತೆಜ್ಜರಗಳು ಇದಾರೆ. ಆದರೆ ಸಮ್ಮತಿರತಕ್ಕ ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಸಾಗರ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ದುಸ್ಸಾಹಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಮಾಣದ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸ್ಥಳ ಬೇಕು, ಬೇರೆ ತರಹ ಇರಬೇಕು. ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ಗೋಡೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಅಲೆಗಳು ಇದರ ಮೇಲೆ ಬಂದು ಆಷ್ಠು ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ನೀರು ಜಮಾವಣೆ ಆಗಿ ಟ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ಮೂಲಕ ಹರಿಸಿ ವಿದ್ಯುತ್‌ನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಇಂಥಾದ್ದು ಫ್ರಾನ್ಸ್‌ನ ಬಿಲಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇದೆ, ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಬೇರೆಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ನಾವು ಈಗ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಹೈಡ್ರೋ ಪಾಂಪ್‌ಗಳನ್ನು ಕೈಗೆ ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಯಾವ ರಾಜ್ಯದ ವಿದ್ಯುತ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಒಂದು ಅಥವಾ ಎರಡು ಮೇಲೆ, ಒಂದು ಒಂದು ಸೋರ್ಸ್ ಮೇಲೆ, ಅಂದರೆ ಹೈಡ್ರೋ ಪವರ್ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ ಅದು ವಿದ್ಯುತ್ ಕೊರತೆಯನ್ನು ೧೦೦ ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಅಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಸಹ ೨೫ ಪರ್‌ಸೆಂಟ್‌ನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ೫೦೦೦ ಕಿ. ವಾಟ್ ಮೇಲೆ ವಿದ್ಯುತ್‌ನ್ನು ಬಳಸತಕ್ಕವರಿಗೆ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ನಾವು ಕಡಿತವನ್ನು ಹಾಕಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪರ್ವತ ಕೆಲವು ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಕಡಿತವನ್ನು ಹಾಕಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಅನಿವಾರ್ಯ.

ಅಮೇಲೆ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಮಿಷನ್ ಮತ್ತು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಲಾಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳೂ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದಾರೆ. ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಮಿಷನ್ ಮತ್ತು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಲಾಸ್ ಇವು ತಜ್ಞರ ವಿಷಯಗಳು. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಎಲ್ಲಾ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಲಾಸ್ ಇದೆ. ಇದೆ, ಅತಿ ಕಡಿಮೆ ಎಂದು ೬ ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಲಾಸ್ ಹೆಚ್ಚಿನವರಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಾಗತಕ್ಕದ್ದು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಮಿಷನ್ ಲಾಸ್ ಆಗುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯ. ಯಾವುದೇ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಆಧುನಿಕ ಸಲಕರಣೆಗಳು ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಮಿಷನ್ ಲಾಸ್ ಆಗಿಯೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಸಮ್ಮತಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಮಿಷನ್ ಜಾಸ್ತಿ ಎಂದರೆ, ಸಮ್ಮತಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ. ಶರಾವತಿ ಯೋಜನೆಯೇ ಸಮ್ಮತಿ ಬೆನ್ನಲುಬು. ಇಲ್ಲಿಂದ ಗುಲ್ಬರ್ಗಕ್ಕೆ ಬೀದರ್‌ಗೆ

ವಿದ್ಯುತ್‌ನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು, ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ತರಬೇಕು, ಹೀಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವಾಗ ವಿದ್ಯುತ್ ಲಾಸ್ ಆಗುತ್ತದೆ ಇದನ್ನೇ ನಾವು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಮಿಷನ್ ಅಂಡ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಲಾಸ್ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ. ಶರಾವತಿಯಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ವಿದ್ಯುತ್‌ನ್ನು ತಂದು ಅಲ್ಲಿಂದ ಅದನ್ನು ನಮ್ಮ ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವಾಗ ಲಾಸ್ ಅನಿವಾರ್ಯ. ಹಾಗೆಯೇ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಬಹಳ ಜನ ವೋಲ್ಟೇಜ್ ಬಿಂದು ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ವೋಲ್ಟೇಜ್ ಬಿಂದು ಹೋಗುವುದು ನಿಜ. ಇದು ಅನಿವಾರ್ಯ. ನಮಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಶಕ್ತಿ ಇದೆ ಅಷ್ಟನ್ನು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಮಿಷನ್ ಮೂಲಕ ಕೊಡಬೇಕೇ ಹೊರತು ಅದಕ್ಕೂ ಜಾಸ್ತಿ ಕನೆಕ್ಷನ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ವೋಲ್ಟೇಜ್ ಬಿಂದು ಹೋಗುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಮಿಷನ್ ಲಾಸ್, ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಲಾಸ್ ಎಂದು ಏನು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ ಅದನ್ನು ಮಿನಿಮೈಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಕಾರ ನಾವು ೧,೮೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ, ಇದನ್ನು ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಟರ್ಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನೋ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಗುಡಿ ಸ್ಟೇಷನ್, ಮಾಡಿ ಇಲ್ಲಿ ವೋಲ್ಟೇಜ್ ಕ್ಯಾಪಾಸಿಟರ್‌ನ್ನು ಇನ್ಸುಲೇಟ್ ಮಾಡಿ ಆಯಾ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ೧.೬೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ರೂರಲ್ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಫಿಕೇಷನ್‌ಗೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಈ ಸಿಸ್ಟಂನ್ನು ಇಂಪ್ರೂವ್ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ವಿದ್ಯುತ್ ವಿತರಣೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಸುಧಾರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಹಣವನ್ನು ನಾವು ರಾಜ್ಯದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಉತ್ಪಾದನಾ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ವರಾಹಿ ಮತ್ತು ರಾಯಚೂರು ಜನರೇಷನ್ ಶುರು ಆದರೆ, ಮಿನಿಮೈಕ್ರೋ ಹೈಡಲ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳು ಶುರು ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ವೋಲ್ಟೇಜ್ ಗ್ರಿಡ್ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್‌ಗಳನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಮಿಷನ್ ಭಾರ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ವೇಂಟೇಜ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಜನರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಈ ವಿತರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಸೋರಿ, ಹೋಗತಕ್ಕಂತಹ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಉಳಿಸುವುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಯೋ, ಅಂತಹ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಸೋರಿ ಹೋಗದಂತೆ ನೋಡಿ ಕೊಳ್ಳುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಕಷ್ಟದ ಕೆಲಸ. ಕೈಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂತಹ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳು ಹಲವಾರು, ಅಂದರೆ ರಾಯಚೂರು ಥರ್ಮಲ್ ಯೂನಿಟ್ ಪ್ರಾರಂಭವಾದರೆ, ವರಾಹಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಪ್ರಾರಂಭವಾದರೆ, ದಾಂಡೇಲಿ ಡ್ಯಾಂ ಸ್ಟೇಟ್ ಪವರ್ ಹೌಸ್ ಪ್ರಾರಂಭವಾದರೆ, ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆ ಇವುಗಳ ಮೂಲಕ ಶಕ್ತಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾದಾಗ, ಸೋರಿ ಹೋಗತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ತಜ್ಞರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂದರೆ, ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಲೋ ಟೆನ್ಷನ್ ಕನೆಕ್ಷನ್ ಎಂದು ಏನು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ, ಅದರಿಂದ ಬಹಳ ದೂರದಲ್ಲಿ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಮಿಷನ್‌ದಿಂದ ಬಳಕೆದಾರರಿಗೆ ಕೊಡುವಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಸೋರಿಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಫಿಲ್‌ಪ್ರೈಜ್ ಸೇರಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ತಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಬಹುದಾದರೂ, ಈ ಫಿಲ್‌ಪ್ರೈಜ್‌ಗೆ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ನಮ್ಮ ಬಳಕೆದಾರರು ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುವಷ್ಟು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಬಳಸಬೇಕು. ಹೆಚ್ಚಿಗೆ conserve ಮಾಡಬೇಕು. Conserving the energy is even more important than generating energy. ಕನ್‌ಸರ್ವೇಷನ್ ಆಫ್ ಎನರ್ಜಿ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಒಂದು ಇತಿಮಿತಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉಳಿದಿಲ್ಲ. ಅನೇಕಸಾರಿ ವಿನಾಕಾರಣ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಬಳಸುವುದು, ಅವರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಬಳಸುವುದು ಈ ತರಹ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಕನ್ಸೂಮ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಕನ್‌ಸರ್ವೇಷನ್‌ಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯುತ್ ನಿಗಮದವರು ಕೆಲವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಫಲಪ್ರಭಾ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅ ನಂತರ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಮೈನಿಟೆನೆನ್ಸ್ ಸಿಸ್ಟಂನ್ನು ಇಂಪ್ರೂವ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲ ಹಿಡಿಯಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಈ ಲಾಸನ್ನು ನಾವು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಸಹಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಕೃಷ್ಣನರವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಒಂದು ಯೂನಿಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಸೇವೆ ಮಾಡಿದರೆ, ೮ ಸಾವಿರ ದಶಲಕ್ಷ ಯೂನಿಟ್‌ನಲ್ಲಿ, ಒಂದು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನಿಂದ ಬಂದಷ್ಟೇ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ೩೦೦-೪೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ, ಅದರಿಂದ ಬರುವಷ್ಟೇ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ

ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡಬಹುದು. ಮೈನ್‌ಟೆನೆನ್ಸ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಇಂಪ್ರೂವ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತೊಡಗಿಸುವಷ್ಟು ಹಣ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ಸ್ಥಿತಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸೂರ್ಯನರಾಯಣರಾವ್. — ತಾವು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಥರ್ಮಲ್ ಪ್ಲಾಂಟ್‌ನ ಬಂದಮೇಲೆ, ಮತ್ತೊಂದು ಬಂದ ಮೇಲೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಕೊರತೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು. ಇದನ್ನು ತಜ್ಞರ ಹತ್ತಿರ ಕೇಳಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ತಾವು ಜನಗಳ ಹತ್ತಿರ ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ. ಸಿಸ್ಟಂ ಇಂಪ್ರೂವ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಹಣ ಬೇಕೆಂದು ನೀವು ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟರೆ ಸಾಲದೇ ?

ಶ್ರೀ ಜೆ.ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್. — ಆಮೇಲೆ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬೇಡ್ಲಿ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಅಶ್ವಥರದ್ವೈಯವರು ಬೇಡ್ಲಿ ಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜಕೀಯ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ಸ್ವರ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಯಾವ ರಾಜಕೀಯ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇ ವೆಂಬುದು ಆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ, ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರಬೇಕು. ನನಗೆ ಅದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ರಾಜಕೀಯ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಬೇಡ್ಲಿ ಯೋಜನೆ ಏನಿದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಬಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಅದನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅಲ್ಲಿಯ ವಾತಾವರಣ ಏರು ಪೇರಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸ್ಥಳೀಯ ಜನ ಬಹಳ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಇದನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿರುವುದು ಮಾನ್ಯ ಮಾಜಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದರೂ ಜನತೆಯ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಇನ್ನು ಆಂಧ್ರದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ಇರತಕ್ಕಂತಹ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಉತ್ಪಾದನೆ, ಅವರು ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ, ಪಕ್ಕದ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ವರಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂತಹದ್ದನ್ನು ಆದರಿಸಿ ನಾವು ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆಂಧ್ರದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಕೇಂದ್ರ ಸಾವರದ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಬರಬೇಕಾದ ಇನ್ನೆ ಪರಮನ್ನು ನಾವು ಆಂಧ್ರದಿಂದ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಿಂದ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಗೋವಾಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ತರಹ ಇದೆ. ಈ ಎಲ್ಲದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಇವತ್ತು ಒಂದು ನೀತಿಯನ್ನು ಮಾಡುವುದ ಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಕಮನಕ್ಕೆ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದೆ. ಕಳೆದ ತಿಂಗಳು ದಕ್ಷಿಣ ವಲಯ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರದ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಮಾನ್ ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಸಿಂಗರವರು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ದಕ್ಷಿಣ ರಾಜ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಗ್ರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಉತ್ಪಾದನಾ ವಿತರಣಾ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಮಾಡಲಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಸನ್ಮಾನ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿರುವುದು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಉತ್ಪಾದ ಬಗ್ಗೆ ಟ್ರಾನ್ಸಮಿಷನ್ ಲಾಸ್, ಲೋ ವೋಲ್ಟೇಜ್ ಬಗ್ಗೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸೂರ್ಯನರಾಯಣ ರಾವರವರು ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಒಂದು ಯೂನಿಟ್‌ಗೆ ೧೦.೬ ಪೈಸೆಗೆ ನಿಮಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ನೀವು ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ೩೫ ಪೈಸೆಗೆ ಮಾರುತ್ತೀರಿ ಎಂದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಇವೆ. ಉಳಿ ಪೈಸೆ ಒಂದು ಯೂನಿಟ್‌ಗೆ ಎಂದು ಇದೆ. ೩೨ ಪೈಸೆ ಒಂದು ಯೂನಿಟ್‌ಗೆ ಎಂದು ಅದೇ ರೀತಿ ೧೩ ಪೈಸೆಯದೂ ಇದೆ. ನಾವು ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ ಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂಡಲಿ ಏನಿದೆ ಅದು ಮತ್ತೆ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯುತ್ ನಿಗಮದವರು ಸರ್ಕಾರ ಹಾಕಿರತಕ್ಕಂತಹ ವಾಟರ್ ಮೇಲೆ ರಾಯಲ್ಟಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಈ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂಡಲಿ ಅವರಿಂದ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂಡಲಿ ತನ್ನ ಲಾಭಕ್ಕಾಗಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಲಾಭವಾದರೂ ಆಗಲಿ. ಆದರೆ ಗ್ರಾಹಕರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸ್ವಲ್ಪ ಲಾಭವನ್ನು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿದರೂ, ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂಡಲಿಯವರು ಇಡೀ ದಕ್ಷಿಣ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲೇ ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ಈ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು. ಆದ ರಿಂದಲೇ ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಬಳಕೆ ಏನಿದೆ ಅದು ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ೭೨ ರಷ್ಟು ಭಾರ ಉದ್ಯಮಗಳಿಗೂ, ಸುಮಾರು ೧೨ ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ನ್ನು ಸಣ್ಣ ಉದ್ಯಮಗಳಿಗೂ, ಸಣ್ಣ ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ ಕನ್ಸೂಮರ್‌ಗೆ ಇನ್ನು ಸುಮಾರು ೭ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಕೊಡಲಿ ತಿದ್ದಿದೆ. ಈ ನೀತಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಬೇಕು. ಇದು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿ. ಮುಂದುವರಿದಂತಹ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್‌ನ ಮೂಲ ಉದ್ದಿಮೆಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್‌ನ ಉದ್ದಿಮೆ ಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಉದ್ಯೋಗ ಮೂಲ, ಲೇಬರ್ ಓರಿಯಂಟೇಷನ್ ಉದ್ದಿಮೆಗಳಿಗೆ ನಾವು ಹೆಚ್ಚಿನ

ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂತಹದ್ದು ಈ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಪ್ರಯಾರ್ಥಿಸ್‌ನ್ನು ಆದ್ಯತೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಆದ್ಯತೆ ಪ್ರಕಾರ ಮೊದಲ ಆದ್ಯತೆ ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ, ನೀರಾವರಿಯ ನಂತರ ಸಣ್ಣ ಉದ್ಯಮಗಳು ಅಂದರೆ ಕೆಟೇಜ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಇದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಮೊದಲ ಆದ್ಯತೆ, ಕೇವಲ ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಗಾಗಿ ಬಳಸುವ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಗಾಗಿ ಬಳಸುವ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಗೆ ಒಂದು ಯೂನಿಟ್ 90 ಪೈಸೆ ಆಗಿ ಬಹುದು, ೧೫ ಪೈಸೆ ಆಗಬಹುದು. ಅಂತೂ ಅದು ಒಂದು ರೂಪಾಯಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ. ಅದರೂ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಎಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೂ ಹೈಡರ್ ಜನರೇಟರ್‌ನಿಂದ ತಯಾರು ಮಾಡ ತಕ್ಕಂತಹ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಗೆ ೧-೨೦ ಪೈಸೆ ಖರ್ಚು ಬರುತ್ತದೆ. ಅದರೂ ಸರಾಸರಿ ೪೦ ಪೈಸೆ ಒಂದು ಯೂನಿಟ್‌ಗೆ ಬೆಲೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ, ಒಂದು ಯೂನಿಟ್ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಬಳಸುವುದರಿಂದ ಎಕನಾಮಿಕ್ ಗ್ರೋತ್, ಅದರ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರೆ ೮ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಇದನ್ನು ದೇಶದ ಅರ್ಥ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಮೊದಲೇ ವಿವರಿಸಿದಾರೆ. ಆದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಯೂನಿಟ್‌ನ್ನು ಅಲ್ಲೇ ಬಳಸಿದ್ದಾರೆಯೇ ಹೇಗೆ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದು ಮುಖ್ಯ. ಶೇಕಡ ೭೨ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಮೂಲತಃ ನಾವು ಬಳಸಿದರೆ, ಇಡೀ ಸಮಾಜದ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಒಂದು ಯೂನಿಟ್‌ಗೆ ಎಕನಾಮಿಕ್ ಗ್ರೋತ್ ೮ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳಿಗೂ ಹಿಂದುಳಿದ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಡಾ|| ಅಚಾರ್ಯರವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಬಳಸುವುದು ಮೊದಲು ಲಕ್ಷ್ಯರಿಯಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಆ ರೀತಿ ಇಲ್ಲ. ಇದು ವೆಸ್ಟ್‌ನೈಯಲ್ ಕಮಾಡಿಟೀಸ್ ರೀತಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆ.

ಏಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ಇರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಗೆ ಕೆಲವರು ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಜನರಿಗೆ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಇಲ್ಲ, ದೀಪ ಇಲ್ಲ, ಒಲೆಗೆ ಉರುವಲು ಇಲ್ಲ. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಬಳಕೆ ಜೀವನದ ಒಂದು ಅಂಗವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಅಂತಹ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮೂಲಕವೇ ಅವರ ಇಡೀ ದಿನದ ಜೀವನವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಪರಿಚಯವಿಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕ ಸಾವಿರಾರು ಹಳ್ಳಿಗಳಿವೆ. ಪಟ್ಟಣ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಜನರಿಗೆ ಏರ್‌ಕಂಡಿಷನ್ನಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಸೌಲಭ್ಯದಿಂದ ವಂಚಿತವಾಗಿರುವ ಲಂಬಾಣಿ ತಾಂಡಾಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಕೊಡುವುದು ನಮ್ಮ ಮೊದಲ ಕರ್ತವ್ಯ. ಗ್ರಾಮೀಣ ವಿದ್ಯುದ್ದೀಕರಣ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಷ ನಾವು ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ಮನೆಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಈಗಾಗಲೇ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ಮನೆಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುದ್ದೀಕರಣಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಾಮಗ್ರಿ, ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಹಿಂದಿನವರ್ಷ ಬೀರಿ ಸಲಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಮನೆಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುದ್ದೀಕರಣವಾಗಿದೆ. ಹಿಂದಿನ ಸಾವಿರ ಇಪ್ಪತ್ತು ಸಾವಿರ ಇರಿಗೇಷನ್ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್‌ಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಸಂಪರ್ಕ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ, ಈ ವರ್ಷ ಅಂತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಲಹತ್ತೈದು ಸಾವಿರ ಪಂಪುಸೆಟ್‌ಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಸಂಪರ್ಕ ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ಜೂನ್ ತಿಂಗಳುಗಳಿಗೆ ಅರವತ್ತು ಸಾವಿರ ಪಂಪುಸೆಟ್‌ಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಸಂಪರ್ಕ ಕೊಡುವುದು ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ಮನೆಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಕೊಡುವುದು ನಮ್ಮ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆ ನಮಗೆ ಮುಂದೆ ಬರತಕ್ಕಂಥ ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲ. ಈಗ ಯಾರೇ ಒಬ್ಬ ಮಹಾ ಉದ್ಯಮಿ, ಮೆಟಲಿಕ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಪವರ್ ಇನ್‌ಫ್ರಾ ಮ್ಯಾಡ್ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಬಂದರೆ, ಮೂರನೇ ಒಂದು ಭಾಗದಷ್ಟು ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಆತ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ ಮಾತ್ರ ಸ್ಥಳ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಯಾರು ಈ ರೀತಿ ಏಕೆ ಮಾಡಿದರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ಜನರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದರು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಇಂಡಿಯನ್ ಅಲ್ಯೂಮಿನಿಯಂ ಕಂಪನಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದ ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆ ಏಳು ಸಾವಿರ ಮಿಲಿಯನ್ ಯೂನಿಟ್ ಆದರೆ, ಇಂಡಿಯನ್ ಅಲ್ಯೂಮಿನಿಯಂ ಕಂಪನಿಯವರು ಪೂರ್ಣಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಮಿಲಿಯನ್ ಯೂನಿಟ್ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯಿಂದ ನಾಲ್ಕು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಕೊಡಬಹುದು. ಇಂತಹ ತಾರತಮ್ಯ ಇವೊತ್ತು ಆಗಿದೆ. ಈ ತಾರತಮ್ಯವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂದರೆ, ಇಂಡಿಯನ್ ಅಲ್ಯೂಮಿನಿಯಂ ಕಂಪನಿಯವರು ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಇಂತಹ ಕಡೆ ಎಲ್ಲಾ ಉದ್ಯಮಗಳು ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗುವುದು ತಪ್ಪಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಇಚ್ಛೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಎಲ್ಲಾ ಉದ್ಯಮಗಳನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೊಸದಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ,

ಇಲ್ಲಿ ಯಾರೇ ಕೈಗಾರಿಕೋದ್ಯಮಿ ಬರುವುದಾದರೆ ಮೂರನೇ ಬಂದು ಭಾಗದ ವಿದ್ಯುತ್ವನ್ನು ಜನರೇಟ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹಿಂದಿನ ಪರ್ವದ ಭಾಗ್ಯಜ್ಯೋತಿ ಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀ ಬೈರಪ್ಪಾಚಿಯವರು ಹೇಳಿದರು. ಬಹಳ ಶ್ಲಾಘನೀಯವಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿದೆ. ಯಾವುದೇ ಸರ್ಕಾರ ಒಳ್ಳೆಯದೇನಾದರೂ ಮಾಡಿದರೆ ಅದನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದಿನ ಪರ್ವ ಆಗಿರುವುದು ಕೇವಲ ನಲ್ವತ್ತು ಸಾವಿರ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ. ಈ ಸಾರಿ ಅದನ್ನು ಹಿಸ್ತರಿಸಿ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಈ ಪರ್ವದ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ಜನನ ಅಂತ್ಯಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ಮನೆಗಳು ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಒಳಪಡುತ್ತದೆ. ಈ ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ಮನೆಗಳ ಪೈಕಿ ೧ ಲಕ್ಷ ೭೦ ಸಾವಿರ ಮನೆಗಳು ಒಂದು ಬಲ್ಲಿನವು, ೧ ಲಕ್ಷ ೫೦ ಸಾವಿರ ಮನೆಗಳು ಎರಡು ಬಲ್ಲಿನವು, ಉಳಿದ ೮೦ ಸಾವಿರ ಮನೆಗಳು ಆವರು ಸ್ವಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತಹವು. ಹೀಗೆ ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ಮನೆಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುತನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನಾವು ಏಕೀಕರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಕೆಲಸ ಬಹಳ ನಿಧಾನವಾಗಿ ನಡೆಯು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಸರ್ವೇಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಳಗೆ ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು. ಇವುಳ್ಳಿ ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಹಣ ಎಲ್ಲಿ? ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು ಸಲಕರಣೆಗಳು ಎಲ್ಲಿ? ಎಂದು ಕೆಲವರು ಕೇಳಿದರು. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂಡಳಿ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ನಿಗಮ ಎರಡೂ ಸೇರಿದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಅರವತ್ತು ಸಾವಿರ ಜನರು ಕೆಲಸಗಾರರು ಇದ್ದಾರೆ. ೪೮ ಸಾವಿರ ಕೆಲಸಗಾರರು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂಡಳಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಆರೇಟು ಸಾವಿರ ಕೆಲಸಗಾರರು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ನಿಗಮದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ನಿಗಮ ದಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲಸಗಾರರ ಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂಡಳಿಯ ಕೆಲಸಗಾರರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ನಾವು ಸರಿಯಾಗಿ ಬಳಕೆ ಮಾಡಿದರೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ ವಿದೆ. ಆರ್ಥಿಕತೆ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸವನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂಡಳಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ವಿದೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ತಡವಾಗುವುದಾದರೆ ಆರ್ಥ ಭಾಗದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಹೊರಗಡೆಯವರಿಗೆ ಅಂದರೆ ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಕೋ-ಆಪ ರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಯವರಿಗೆ, ಇವುತ್ವ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳು ಅಥವಾ ವಿದ್ಯಾವಂತ ನಿರ್ದೇಶಕಿ ಗಳು ಯಾರೇ ಇರಬಹುದು ಆವರು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಮಾನುಷವರ್ ದೃಷ್ಟಿ ಯಿಂದ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ಮೆಟರಿಯಲ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳ ಬೇಕಾದರೆ, ಹೊದ ಸಾರಿ ಒಂದು ಪರ್ವಕ್ಕೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಕಂಬಗಳ ಉಪಯೋಗ ಆಗಿಲ್ಲ. ಪ್ರೊಡಕ್ಷನ್ ಆಗಿಲ್ಲ, ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಈ ಸಾರಿ ಮೂರು ಲಕ್ಷ ಕಂಬಗಳ ಉತ್ಪಾದನಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಡಿದೆವೆ. ನವೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳು ಅಂತ್ಯದೊಳಗೆ ಅಥವಾ ಡಿಸೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳು ಅಂತ್ಯ ದೊಳಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂಡಳಿಗೆ ಮೂರು ಲಕ್ಷ ಕಾಂಟ್ರೀಟ್ ಕಂಬಗಳು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿದೆವೆ. ಪೈರ್ ಕಂಡಕ್ಷನ್ ಸರಬರಾಜಿನಲ್ಲಿ ಕೀರತೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದೆವೆ. ಅದರಿಂದ ತೊಂದರೆಯು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಬಡ್ಡೆಟಿ ನಲ್ಲಿಡಲಾಗಿದ್ದು, ನಲವತ್ತೊಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಗಳಷ್ಟು ಕೆಲಸದ ಭಾರವನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕೃತ ವಿದ್ಯುದ್ದೀಕರಣ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನವರು ಹೊತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದಿನ ಸಾರಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ ಕ್ವಿಂತ್ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರೂರಲ್ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಫಿಕೇಶನ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನವರು ನಮ್ಮ ನೆರವಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇವತ್ತು ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕಾರಣದಿಂದ ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಪಕ್ಷ ಹಣಕಾಸಿನ ತೊಂದರೆಯಾದರೆ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂಡಳಿಗೆ ೨೭ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಾಲ ಬರುವುದು ಇದೆ. ಈ ಬಾಕಿ ಬರುವುದರಲ್ಲಿ ೧೮ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹಣ ಸರ್ಕಾರಿ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿಂದ ಬರುವುದು ಇದೆ. ಸರ್ಕಾರಿ ವಲಯದ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿಂದ, ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ, ವಿಲೇಜ್ ಪಂಚಾಯತ್ ಸೇರಿ ಸುಮಾರು ೧೮ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬರುವುದು ಬಾಕಿ ಇದೆ. ಈ ಬಾಕಿ ಹಣವನ್ನು ಆದಷ್ಟು ತೀವ್ರವಾಗಿ ವಸೂಲಿಮಾಡಿ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂಡಳಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಒಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ದಲ್ಲಿದೆವೆ. ಇನ್ನು ಬಾಕಿ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಖಾಸಗಿ ಉದ್ಯಮಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಆವರು ಕೋಟಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಡಿಯನ್ ಅಲ್ಯುಮಿನಿಯಂ ಕಂಪನಿಯವರು ನಾಲ್ಕು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂಡಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರು ಇವತ್ತು ಕೋಟಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಕೋಟಿಗಳ ನಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಗುವವರೆಗೂ ಏನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ವಿಎಸ್‌ಐಎಲ್, ಭದ್ರಾವತಿ ಅವರಿಂದ ಬರಬೇಕಾದದ್ದು ಎಂಟು ಕೋಟಿ, ಮೈಸೂರು ಕಾಗದ ಕಾರ್ಖಾನೆಯವರು ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು 'ಯಾರೋ ಪಾಪಿ ಪರದೇಶಿ ಇವುತ್ವ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ತೆಕ್ಷಣ ಕನೆಕ್ಷನ್ ಕಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.'

ಆದರೆ ದೊಡ್ಡ ವರನ್ನು ಏಕೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ?" ಎಂದು ಅವರು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಕೇಳಬೇಕಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಸರಿ. ಈಗ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ನೀರು ಸರಬರಾಜು, ಬೀದಿ ದೀಪಕ್ಕಾಗಿ ಹಣ ಬಾಕಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ವಿದ್ಯುತ್ ಸರಬರಾಜನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅವರುಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಪರಮಾಣ ಇಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದುಬಂದರೆ ಯಾರಿಗೂ ಈಗ ಡಿಸ್‌ಕನೆಕ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ಸರ್ಕಾರಿ ಪಾಲಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಭದ್ರಾವತಿ ಉಕ್ಕಿನ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಸರಬರಾಜನ್ನು ಡಿಸ್‌ಕನೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಹದಿನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ಜನ ಕೆಲಸಗಾರರಿದ್ದಾರೆ. ಉತ್ಪಾದನೆ ನಿಂತುಹೋಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲಸಗಾರರು ಉದ್ಯೋಗವಿಲ್ಲದವರಾಗುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಇದರಿಂದಾಗಿ ಮತ್ತೆ ನಮಗೆ ಸಮಸ್ಯೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಡಿಸ್‌ಕನೆಕ್ಟ್ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದರೆ ಒಂದು ಕಡೆ ಸಮಸ್ಯೆ. ಮಾಡಿದರೆ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಸಮಸ್ಯೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂಡಳಿಗೆ ದುಡು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂಡಳಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸುಗಮವಾಗಿ ತಡೆಯಿಲ್ಲದೆ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಒಂದು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಟ್ಯಾನ್ಸ್‌ಮಿಷನ್ ಲಾಸ್ ಕಡಿಮೆಯಾದರೆ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಉಳಿತಾಯವಾಗುತ್ತದೆ, ಇದನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಏನು ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಇನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಸದಸ್ಯರು ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಕಂಬ ಇಲ್ಲ, ವೈರ್ ಇಲ್ಲ, ಎಲೆಕ್ಟ್ರೋ ಯಾವನಿಗಾದರೂ ೧೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಕೊಟ್ಟರೆ ಕಂಬ ಬರುತ್ತದೆ, ವೈರ್ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದು ನಿಜ. ನಾನು ಮೊನ್ನೆ ಹರಿಹರಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಪಕ್ಕದ ಗ್ರಾಮದವರು ಒಂದು ೭ ತಿಂಗಳಿನಿಂದ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಓಡಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಕಂಬ ಇಲ್ಲ, ವೈರ್ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನನ್ನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಇದ್ದರೆ, ಅವರು ಹರಿಹರದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಮಂಡಲಿ ಕೊಂಡುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಪೋಲ್ಸ್ ಇದೆ. ಲಾಸ್ಟ್ ಮಿಂತ್ ಕಳಿಸಿದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಪೋಲ್ಸ್ ಇದ್ದರೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ವೇನು? ಈ ತರಹ ಕಿರುಕುಳ ಆಗತಕ್ಕಂಥಾದಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂಡಲಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರು ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ನಿಷ್ಠಾಂತರಾಗಿ, ಇರತಕ್ಕಂಥ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಕ್ಲಬ್ಬವಾಗಿ ಬಳಕೆ ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಎಂದ ನಾನು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಜನರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಕಾರಣದಿಂದ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿ ಲಾಭ ಪಡೆಯತಕ್ಕ ಕೆಲವು ಜನ ದುಷ್ಟರು ಅಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ, ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ತಮಗೆ ಆಶ್ರಯವಾಗಬಹುದು. ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂಡಲಿಯಲ್ಲಿ ಇಡೀ ನೌಕರರ ಸಂಖ್ಯೆ ಇರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಳಲಿ ಸಾವಿರ, ಈ ಳಲಿ ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಯೂನಿಯನ್ ಇದೆ. ಆ ಯೂನಿಯನ್ ನೋಡಿದರೆ ಹೆಮ್ಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ನಾನು, ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ಮತ್ತು ಕಣ್ಣನೂರವರು ಮಾಡಿದ ಯೂನಿಯನ್. ಇದು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು, ಈಗಲೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವರು ಮಿಸ್ಟೇವ್ಸ್ ಎಲಿಮೆಂಟ್ಸ್ ಆದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಇಡೀ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂಡಲಿಯಲ್ಲಿನ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಕಾರಣಕ್ಕೋಸ್ಕರ ತಡೆಹಿಡಿಯತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂಡಲಿಯ ನೌಕರರ ಯೂನಿಯನ್ ಏನಿದೆ ಇದು ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಹೆಸರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರಾಗಲಿ, ಹೊರಗಡೆ ರೈತರಾಗಲಿ, ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲಿಸ್ಟ್ಸ್ ಆಗಲಿ, ಸಣ್ಣ ಕಾರ್ಖಾನೆಯವರಾಗಲಿ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಟಿ ಕನೆಕ್ಷನ್ ಅಂದರೆ ಮುಖ ಸಿಂಡರಿಸಿಕೊಂಡು ಆ ಕಡೆ ತಿರಿಗಿ ನೋಡತಕ್ಕ ಕೆಟ್ಟ ವಾತಾವರಣ ಬೆಂಗಳೂರು, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಮುಂತಾದ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲೂ ಇದೆ. ಇಷ್ಟೊಂದು ಕೆಟ್ಟ ಸರ್ವಿಸ್ ಇದರಿಂದ ಆಗಿದೆ, ಇದು ಹಲವಾರು ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಯಾರೇ ಕಾರಣರು ಇರಲಿ. ಯೂನಿಯನ್‌ನಲ್ಲಿ ೯೫ ಭಾಗ ಒಳ್ಳೆಯವರಿದ್ದಾರೆ. ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ದುಡಿಯುವವರಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಒಂದೇ ಯೂನಿಯನ್ ಇರುವುದು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಒಂದೇ ಯೂನಿಯನ್ ಇದೆ. ಒಂದೇ ಸಮಗ್ರವಾದ ಯೂನಿಯನ್ ಇದೆ. ಅದರೊಳಗೆ ಇಂಜಿನಿಯರ್ಸ್ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಡಿಪ್ಲೊಮಾ ಇದೆ, ಇಂಜಿನಿಯರ್ಸ್ ಗ್ರಾಜುಯೇಟ್ಸ್ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಇದೆ, ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಅಫೀಸರ್ಸ್ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಇದೆ, ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ತ್ಸ್ ಮತ್ತು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಟ್ರೈಬ್ ಮೆಂಬರ್ಸ್ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಇದೆ, ಕನ್ನಡ

ಸಂಘ ಇದೆ. ಒಂದೇ ಯೂನಿಯನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್‌ಗಳು ಇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಂಘದವರಿಗೂ, ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ತ್ಸ್, ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಸಂಘದವರಿಗೂ ಏನಾದರೂ ಘರ್ಷಣೆಯಾದರೆ, ಅಥವಾ ಇಂಜನಿಯರ್ಸ್ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್‌ನವರಿಗೂ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ತ್ಸ್, ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್ ಸಂಘದವರಿಗೂ ಏನಾದರೂ ಘರ್ಷಣೆಯಾದರೆ ಸಮಗ್ರ ಯೂನಿಯನ್ನಿನ ಉದ್ದೇಶ ವಿನಿದೆ, ಇವತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆ ನಮಗೆ ಅನ್ನ ಹಾಕುವ ಜನ, ಅವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ಆ ಕಡೆ ಗಮನಿಸಬೇಕು, ಆದರೆ ಇವರು ಆ ಕಡೆ ಗಮನ ಹರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಕೋಲಾರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಒಬ್ಬ ಇಂಜನಿಯರನ್ನು ಕಾಪರ್ ವೈರ್ ಮಾಡಿದ ಎಂದು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡಿದರೆ ಅವನು ೯ ತಿಂಗಳು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜನಿಯರ್‌ಗೂ ಎಕ್ಸಿ ಕ್ಯೂಟೇವ್ ಇಂಜನಿಯರ್‌ಗೂ ಪಾರ್ಟಿ ಇತ್ತು, ಅವನನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿ ಕೇಳಿದರೆ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ, ಎಂದರೆ ಸ್ವಾಮಿ ನಾನು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ತ್ಸ್‌ನವನು ಆದ್ದರಿಂದ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ. ಅವನು ಯಾರಪ್ಪ ಎಂದರೆ, ಲಿಂಗಾಯಿತರವನು ಎಂದು ಹೇಳಿದ. ಲಿಂಗಾಯಿತರು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಕಂಬ ಗಿಂಬ ಎಲ್ಲಾ ಮಾಡಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಲಿಂಗಾಯಿತ ಕಂಬ ತಿಂದ, ಒಕ್ಕಲಿಗ ವೈರ್ ತಿಂದ, ನಾನೇಕ ಬೋಲ್ಡ್ ತಿನ್ನಬಾರದು ಎಂದು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ತ್ಸ್‌ನವನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ವರ್ಕರ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಭಾವನೆಗಳು ಬರಬಾರದು. ಕೆಲಸಗಾರರಲ್ಲಿ ಜನರ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಇರಬೇಕು, ಅದು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಅಲ್ಲದೆ ಅವರ ಬೆನಿಫಿಟ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂಡಲಿಯಲ್ಲಿ 10% ಸಾವಿರ ಜನ ಕ್ಯಾಜುವಲ್ ಲೇಬರ್‌ಸ್ ಇದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದ ಮೇಲೆ 3% ಸಾವಿರ ಜನರನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಅಬ್ಸಾರ್ವ್ ಮಾಡಿದೆವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.—ಕಂಬ ತಿಂದಾಗ ಸುಮ್ಮನೆ ಇದ್ದಿರಬೇಕು, ವೈರ್ ತಿಂದಾಗ ಸುಮ್ಮನೆ ಇದ್ದಿರಬೇಕು, ಬೋಲ್ಡ್ ತಿಂದಾಗ ಎಚ್ಚರ ಆದಿರಿ ಅಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಆ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಕಂಬ ತಿಂದಾಗ, ವೈರ್ ನುಂಗಿದಾಗ ಸುಮ್ಮನೆ ಇದ್ದು ಬೋಲ್ಡ್ ತಿಂದಾಗ ಸಿಕ್ಕಿರಬಹುದು, ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ, ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಕ್ಕಲಿಗರು, ಲಿಂಗಾಯಿತರು ಇದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಹೇಳಿದ, ಆಕಾಂಟ್ಸ್ ಆಫೀಸರ್ ಯಾವುದೋ ಬಿದಿರು ಕುರ್ಚಿಗೆ ೫೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಲೆಕ್ಕ ಬರೆದು ಬೇರೆಯವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ನುಂಗಿದಾರೆ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಯಾರಿಗೂ ಗೊತ್ತಾಗದ ಹಾಗೆ ತಿನ್ನುತ್ತಾರೆ ಅಂದ ಅವನು ಒಕ್ಕಲಿಗರು ತಿನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ, ಲಿಂಗಾಯಿತರು ತಿನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ತಿನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ. ಹಾಗಾದರೆ ನೀನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ತಿನ್ನುವ ಹಾಗೆ ಕಲಿತುಕೊ, ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ತಿನ್ನುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಇದನ್ನು ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಕೆಲಸಗಾರರಲ್ಲಿ ಈ ಭಾವನೆ ಬರಬಾರದು. ರಾಜ್ಯದ ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕವರು ನಾವು, ನಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ನೋಡೋಣ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡೋಣ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು, ಲಿಂಗಾಯಿತರು ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಬರಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಕೆಲಸಗಾರರಲ್ಲಿ ಜಾತಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ತಕ್ಷಣ ತೊಡೆದು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾರ್ಕ್ಸ್‌ನ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ತನ್ನ ಪ್ರೊಟೆಕ್ಷನ್‌ಗೋಸ್ಕರ, ಭ್ರಷ್ಟತನವನ್ನು ಉಳಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಜಾತಿ ಬರಬಾರದು. ಜಾತಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಯಾರು ಬುದಿರುತ್ತಾರೆ ಅವರಿಂದ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರವನ್ನು ತೊಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ಜಾತಿಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇರುತ್ತದೆ. ಜಾತಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಎಂದೂ ವರ್ಗದ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಹೋಗತಕ್ಕ ಜನ ಮತ್ತೆ ಆಧಿಕಾರಿಗಳು. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಏನಾದರೂ ಸಿಕ್ಕಿಹಾಕಿಕೊಂಡರೆ ಜಾತಿಯ ಪ್ರೊಟೆಕ್ಷನ್ ಬೇಕು. ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಆದಾಗ ಲಿಂಗಾಯಿತರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಇದು ಜಾತಿಯ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನ. ಮತ್ತೆ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಹೋಗತಕ್ಕ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ, ಇನ್ನೇನೂ ಮ್ಯಾನಿಫೆಸ್ಟೋ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದಾಗ ನಾನು ನಿಮ್ಮವನು ಎಂದು ಹೇಳಿಬಿಡುವುದು. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಜಾತಿ. ರಾಜ್ಯದ ಹಣ ೨೦೦-೨೫೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿರುವ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂಡಲಿ ಯಲ್ಲಾಗಲಿ, ರೋಡ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಾಗಲಿ ಜಾತಿ ಬಣ್ಣದ ರಕ್ಷಣೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬಾರದು ಜಾತಿಯ ರಕ್ಷಣೆ ಇರಕೂಡದು, ಯಾರೇ ಆದಿರಿ ತಿಂದವನು ಕಕ್ಕಲೇಬೇಕು, ಕಕ್ಕಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಡಿ. ಸೋಮಪ್ಪ.—ಗಂಟಲಲ್ಲಿ ಬೋಲ್ಡ್ ಸಿಕ್ಕಿಹಾಕಿಕೊಂಡರೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಸ್ವಾಮಿರ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಬಾ ಸೋಮಣ್ಣ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ವಿತರಣೆಯಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯ ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಅನುಭವ. ಇವತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಆದ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇವತ್ತು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರದ ರಕ್ಷಣೆ ಬೇಕು. ಇದನ್ನು ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಟ್ರಾನ್ಸ್ಮಿಷನ್ ಲಾಸ್ ಮತ್ತು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಲಾಸ್‌ನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಂಪ್ರೋವ್ ಸ್ಕೀಮನ್ನು ನಾವು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ ಈ ವರ್ಷ ಸರ್ಕಾರ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂಡಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬೃಹತ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯಿಂದ ಆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನು ರೂರಲ್ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಫಿಕೇಷನ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಿಂದ, ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ, ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂಡಳಿಗೆ ಬರಬೇಕಾದ ಬಾಕಿಯನ್ನು ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದಿಂದಲೂ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದ್ದರೆ ಕೊಟ್ಟು ಈ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಿಲ್ಲದೆ ನಡೆಯಬೇಕು ಎನ್ನುತ್ತಾ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

ಇನ್ನು ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಕೆಲವರು ಇದನ್ನು ಆಕ್ಬಾರಿ ಇಲಾಖೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ನಾನು ಇದನ್ನು ಹಾಗೆ ಹೇಳಬಾರದು. ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ಇದು ಬಹಳ ಅಪಾಯಕಾರಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಹಾಗಾದರೆ ಇದು ಉಪಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಜೆ.ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಇದು ಉಪಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಯು ಹೌದು. ಕೆಲವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಇದು ಅಪಾಯಕಾರಿ. ಇದರ ಮೂಲ ಅಂಶವೆಂದರೆ...

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.—ತಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇದು ಏನು?

ಶ್ರೀ ಜೆ.ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗಲೇ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಆಕ್ಬಾರಿ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಅವರು ಎರಡು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಶುದ್ಧ ಹೆಂಡವನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿದರೆ ಅವರ ಆರೋಗ್ಯ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ವಿಷ ಮಿಶ್ರಿತ ಹೆಂಡವನ್ನು ಮಾರುವುದರಿಂದ ಜನರ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ತುಂಬಾ ಅಪಾಯಕಾರಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕಳ್ಳಬಟ್ಟೆ ಸಾರಾಯಿಗೆ ಭಾರೀ ಬೆಲೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಏನೆನ್ನೋ ವಿಷಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿದಂಥ ಕಳ್ಳಬಟ್ಟೆ ಸಾರಾಯಿಯನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಹೊರರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಗೆ ಮದ್ಯಗಳನ್ನು ತರಿಸಿ ಮಾರುವುದರಿಂದ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕ ಆದಾಯ ತಪ್ಪುತ್ತದೆ, ಜನರ ಆರೋಗ್ಯ ಹಾಳಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ನಡೆದಂಥ ಘಟನೆಗಳಿಂದ ವಿಚಾರ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಮೂಲಭೂತ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎಂದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಖಂಡ್ರೆಯವರು ಮತ್ತು ಜೈರಪ್ಪಾಜಿಯವರು ಇದನ್ನು ವಿತರಿಸಿ ನಿಲ್ಲಿಸಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಿನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಖಂಡ್ರೆಯವರು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣವನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿದೆ. ಅವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧೀಜಿ ಹೇಳಿದರು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಹೌದು, ನಾನು ಗಾಂಧೀಜಿಯವರನ್ನೂ ನೋಡಿದೆ, ಅವರ ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ನೆಹರೂರವರನ್ನೂ ನೋಡಿದೆ. ನೆಹರೂರವರ ಪೋಟೋವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಖಂಡ್ರೆಯವರಿಗೆ ತೋರಿಸೋಣ ಎಂದು ಇದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ಮದ್ಯಪಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ. ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಕಂಡ ಭಾರತವೇ ಬೇರೆ, ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವೇ ಬೇರೆ. ನಾವು ವಾಸ್ತವಿಕತೆಗೆ ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಪಾನ ನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಜಗತ್ತಿನ ಎಲ್ಲಾ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳೂ ಸತತ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೇ ಹೋದುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟೆವು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ವೊಲಿಯಿ.—ತಾವು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಪಂಡಿತ್ ನೆಹರೂರವರ ವಿಚಾರವನ್ನು ಎತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಅದನ್ನು ತಾವು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಬಹುದು. ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ನಾವು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಬಳಸುವುದು ಬೇಡ. ಈ ಪಾನಿನಿರೋಧ ನೀತಿ ಏನಿದೆ ಇದು ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ತಮಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ ಮಾನ್ಯ ನೆಹರೂರವರು ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಪಾನಿನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂಬುದೇ ಅವರ ಧೋರಣೆಯಾಗಿತ್ತು. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಮೂಲ ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿದ್ದರು.

ಶ್ರೀ ಜೆ.ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಪಂಡಿತ್ ಜವಾಹರಲಾಲ್‌ರವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ನಾನಲ್ಲ. ನೆಹರೂರವರ ಜೊತೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ನಾನು ಇದ್ದೆವೆನು. ಪಾನಿನಿರೋಧ ತತ್ವವನ್ನು ಜಗತ್ತಿನ ಯಾವುದೇ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳೂ, ಮರ್ಗಸಂಘರ್ಷ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಬಂದುದ್ದ ಶಿಸ್ತಿನ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಇದನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಮಾಪೋ, ಸ್ಪಾಲ್‌ನಿನ್‌ರವರ ಕೈಯಲ್ಲೇ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾನು ಈಗ ಆ ವಾದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.....

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಆ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ. ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಂಡಿದು, ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿನ್ನಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಜನರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಂಡಿದು ಮಲಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ.ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ರಷ್ಯಾದಲ್ಲಿ ಕುಡಿತದ ಬಗ್ಗೆ ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ, ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕುಡಿತ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಮೂಲತಃ ಅಭ್ಯಾಸವಾಗಿ ಬಂದಿದೆ, ಇದನ್ನು ಯಾವ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದರೂ ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಬರ್‌ಟ್ರಾನ್ ರಸಲ್‌ರವರು ತಮ್ಮ ಲಿಕ್ಚರ್ ಅಂಡ್ ಲಿಬರಾಲಿಸಂ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಆಧ್ಯಾಯವನ್ನೇ ತಮ್ಮ ಪೈಷರ್ ಅಂಡ್ ಪೇಯನ್ಸ್ ಎನ್ನುವ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಮನುಷ್ಯನು ಯಾವಾಗ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ? ಎನ್ನುವ ವಾದವನ್ನು ಎರಡು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಲಿಕ್ಚರ್ ಬರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ಮನುಷ್ಯ ಯಾವ ರೀತಿ ಇದ ಮತ್ತೂ ಲಿಕ್ಚರ್ ಬಂದಮೇಲೆ ಏನಾದರೂ ಸುಧಾರಣೆ ಆಗಿದಾ ನೆಯೇ ಎಂದರೆ, ಅವರು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿರತಕ್ಕ ಮಾತಿನಲ್ಲೇ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಲಿಕ್ಚರ್ ಹ್ಯಾಸ್ ಲಿಬರಲೈಸ್ ಮಾಡ್. ಅವರು ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅತ್ಯಂತ ಕ್ರೂರ ಪ್ರಾಣಿ ಏನಿರುತ್ತದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಮಧ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಆದರೆ ಕ್ರೂರತೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಕುಡಿತದ ಬಗ್ಗೆ ಮಕಾಲತನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದು ಯಾರೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ನಾನು ಹೇಳಿದ ಮಾತು ಆಮೇಲೆ ಅಪಾರ್ಥವಾಗಬಾರದು. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿ ಜಯಪರಾಗಲಿ, ಬರ್‌ಟ್ರಾನ್ ರಸಲ್‌ರವರಾಗಲಿ ಕುಡಿತದ ಬಗ್ಗೆ ಅವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ, ಅವೈಜ್ಞಾನಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಅದನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಿದ್ಧಿಂತ ಇದು. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರು ಅಥವಾ ಕೇವಲ ಸಾರಾಯಿ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವಾಗ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಮರೆತು, ಅವರ ಚರಕವನ್ನು ಮರೆತು ನಾವು ೩೦೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಟೆಟಾ, ಬಿರ್ಲಾ ಗಳನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ? ದೆಹಲಿ, ಬೆಂಗಳೂರು, ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಂಚತಾರಾ ಹೋಟೆಲ್‌ಗಳ ಸಂಸ್ಥೆ ಆಯಿತು. ತಕ್ಕಂದು ಹಳ್ಳಿಯ ಗುಡಿಸಲುಗಳನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಮರೆದಿದ್ದೇವೆ. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ ಬಟ್ಟೆಯ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ, ಭಾಷೆಯ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ, ಅಧಿಕಾರ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣದ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ, ಕೇವಲ ಸಾರಾಯಿ ಯೋಚನೆ ಬಂದೇ ಅಲ್ಲ, ಬಹುಶಃ ಲೋಹಿಯಾರವರು ಹೇಳುವ ಪ್ರಕಾರ ೨೦ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಕೋಟಿಯ ಎರಡೇ ಎರಡು ಮಹಾನ್ ಗಳಿಕೆಗಳು ಎಂದರೆ, ಒಂದು ಕಡೆ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಅಣ್ಣ ಬಾಂಬು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ, ನಾನು ಒಮ್ಮೆ ಚೆನ್ನಾಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಯನ್ನು ನೋಡಲು ಹೋದೆ. ನನಗೆ ಆಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊಟ್ಟೆಯ ತೊಂದರೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಕಕ್ಕಸಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದೆ. ಅವರು ನನ್ನನ್ನು ಒಂದು ಕಕ್ಕಸಿಗೆ ಕರೆದು ಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಅಲ್ಲಿ ಗಂಡುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬೇರೆ, ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಕ್ಕಸು ಗಳಿದ್ದರೂ ಅವು ಒಪ್ಪಣೆ ಕಕ್ಕಸುಗಳು. ಇಲ್ಲಿಯಂತೆ ಫ್ಲಷ್ ಟೆಟ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಇಲ್ಲ. ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಹೋಗತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆ. ಇಷ್ಟು ಬಲಿಷ್ಠ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಏತಕ್ಕೆ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಕೊನೆಗೆ ತಡೆಯಲಾರದೆ ನೀವು ಫ್ಲಷ್ ಟೆಟ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಅದರಿಂದ ನಿಮಗೆ

ಏನು ತೊಂದರೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ. ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಫ್ಲಾಷ್‌ಬ್ಯಾಕ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೇನೂ ಕಷ್ಟವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ನಮಗೆ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ, ಗೊಬ್ಬರ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ನಾಷನಲ್ ವೆಸ್ಟ್ ಎಂದರು. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ಸುಮಾರು 2 ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಕೆಮಿಕಲ್ ಫರ್ಟಿಲೈಸರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತೇವೆ ನೀವು ಎಷ್ಟು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತೀರೆಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ನಾವು 10 ಕೆ.ಜಿ. ಕೆಮಿಕಲ್ ಫರ್ಟಿಲೈಸರ್, ಮತ್ತು ಪನುಷ್ಕನ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತೇವೆ, ಹಳಿರುವರೆ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತೇವೆಂದರು. ಇದು ತಮಗೂ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು, ನಮಗಿಂತಲೂ ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕೂವರೆ ಕೋಟಿ ಎಕರೆ ಭೂಮಿ ಜೈನಾದವರಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ನಾವು ಹದಿಮೂರೂವರೆ ಕೋಟಿ ಟನ್ ಆಹಾರವನ್ನು ಬೆಳೆದರೆ ಅವರು 20 ಕೋಟಿ ಟನ್ ಆಹಾರವನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಲ ತೆಗೆಯುವರು ಯಾರು ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ. ಮಲ ತೆಗೆಯುವುದು ಒಂದು ಹೀನ ಕೆಲಸವೆಂಬ ಭಾವನೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ 10 ಜನರು ಒಂದು ವರ್ಕ್ ಟೀಂ ಇರುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಟೀಮು ಮಲ ತೆಗೆಯಬೇಕು; ಅಂದರೆ ಸೋಮವಾರ 'ಎ' ಟೀಂ ತೆಗೆದರೆ ಮಂಗಳವಾರ 'ಬಿ' ಟೀಂ ತೆಗೆಯಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಊರಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ವರ್ಕ್ ಟೀಂ ವಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ದಿವಸ ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಬಟ್ಟೆ ಹೊಲೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಜಾತಿ, ಮಲ ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಜಾತಿ, ಈ ರೀತಿಯ ಒಡಕು ನಮ್ಮಲ್ಲಿದೆ. ಇದನ್ನು ತೊಡೆದು ಹಾಕಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದವರು ಮಹಾತ್ಮಾಗಾಂಧಿ. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಅವರ ಸುದ್ದಿಯನ್ನೇ ಎತ್ತುವುದಿಲ್ಲ. ಸೇಂದಿ-ಸಾರಾಯಿ ಸುದ್ದಿಯಿಂದ ಗಾಂಧಿ ಮಾತು ಹೇಳುವುದು. ಗಾಂಧೀಜಿ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಿ, ಹೆಂಡ ಕುಡಿಯಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ? ಬಹಳ ಜನ ಕುಡಿಯುವವರು ಕುಡಿಯುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಏನು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ? ಆದ್ದರಿಂದ, ಗಾಂಧಿಯನ್ನು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ನಾವು ನೋಡಬೇಕು. ಪ್ರಪಂಚದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಗಾಂಧಿ ಸುದ್ದಿ ಹೇಳಿದರೆ, ಗಾಂಧಿ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಹಾಸ್ಯಾಸ್ಪದವಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪಂಚತಾರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ತಾಂಡವಾಡುತ್ತದೆ. ನಾನು ನೆಹರು ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಅವರು ಸಹಾ ಮಧ್ಯ ಸೇವನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಬೆಳಗಾವಿಗೆ ಪಂಡಿತ ಜವಾಹರ್‌ಲಾಲ್ ನೆಹರೂರವರು ಬಂದಾಗ ಅವರನ್ನು ಕುರುಂದೆವಾಡ ಮಹಾರಾಣಿಯವರು ಊಟಕ್ಕೆ ಕರೆದಿದ್ದರು. ಆಗ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಮೊರಾರ್ಜಿ ದೇಸಾಯಿಯವರು ಬಂದಿದ್ದರು. ಮೊರಾರ್ಜಿ ನೆಹರು ಎಲ್ಲರೂ ಊಟಕ್ಕೆ ಕುಳಿತರು. ಆಗ ನೆಹರು ಹೇಳಿದರು, "ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ, he can get both of us arrested. It is the law of the State. He can enforce his law. Then Morararji said, "Sir, you are a great man after all. My State law does not affect you". Then Jawaharlal Nehru said, "Why don't you have a glass and become great?" ಅಂದರೆ ಅವರ ಉದಾರತೆ ಕಂಡಿತದ ಬಗ್ಗೆ ಅಲ್ಲ, ಅವರು ಹೇಳುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಟಾಲರ್‌ನ್ಸ್ ಮಾಡ್ಬಾರಿಮಿಟಿ ಅಂಥವರಿಗೆ ಇತ್ತು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ, ಪೊಲೀಸ್ ಬೇಕೇ ಬೇಡವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಏನು ಹೇಳಿದರು ಎಂದರೆ...

SR: M.S. KRISHNAN.—Morarji is credited to have some other drinks.

SR: J.H. PATEL.—That I know, but it is not an intoxicant. Am I right?

SR: M.S. KRISHNAN.—I have not tried either. Hon. Minister seem to have tried and that is why you say it is not an intoxicant.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.—ಮಾನ್ಯ ಪಟೇಲರು "It is not an intoxicant" ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—He seems to have tried. I have not tried either.

MR SPEAKER.—The hon. Minister is a practical man. Let us hear him.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—Under your guidance, Sir, ಬಹುತೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿರುವ ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ, ಶುದ್ಧವಾದ ಪಾನೀಯವನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಆರೋಗ್ಯ ಕಡೆದಂತೆ ಅವರಿಗೆ ಒದಗಿಸತಕ್ಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇರಬೇಕು ಎಂದು. ಈ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಈ ಕುಡಿತದ ಚಟವನ್ನು ಬಿಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಶಿವಮೂರ್ತಿಯವರು ಹೇಳಿದರು, ಲಂಬಾಣಿಗಳು ಎಂದರೆ ಕಳ್ಳುಬಟ್ಟೆ ಮಾಡುವುದೇ ಅವರ ಉದ್ಯೋಗವಾಗಿದೆ, ಅದನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಉದ್ಯೋಗ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇರುವುದು ಲಂಬಾಣಿ ಜನಾಂಗ ಇರುವ ಕಡೆಯೇ. ಹಿಂದೆ ಬಹುತೇಕ ಜನ ಈದಿಗರು ಟಾಡಿ ಕಟ್ಟುವುದನ್ನು ಅವರ ಕಸುಬಾಗಿರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಲಂಬಾಣಿಗರಿಗೆ ಅದು ಕಸವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಕಡೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಿದಾಗ, ತುಂಬ ಶ್ರಮಿಸಿ ದುಡಿಯತಕ್ಕ ಜನ ಸಂಜೆ ಆದಾಗ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ವಿಶ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಮನರಂಜನೆಯನ್ನು ಪಡೆಯ ಬಯಸುತ್ತಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಬಯಸುವ ಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವರು ಮನೆ ಮೀದಿಯುವ ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರ ರಕ್ತ ಹೀರಿ ೧೫೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ತೆರಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸು ತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಿಜವಾಗಿ ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಆ ತರಹ ಜನರಿಂದ ರಕ್ತ ಹೀರಿ ಹಣ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶ ಇಲ್ಲ. ಈ ಸಾರಿ ನಾವು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ತಕ್ಷಣ ಏಕೆಂದರೆ ಪ್ರೊಹಿಬಿಷನ್ ಅನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ಮುಂದೆಯೂ ತರುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈಗಿರತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇಂಟರ್‌ಫಿಯರ್ ಆಗದೆ ಹಾಗೆ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ವರಮಾನ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ನೋಡಿದ್ದೆವು. ಸೋಷಿಯಲ್ ಫಿಲಾಸಫಿ ಕಡೆ ನಾವು ನೋಡುವುದಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷ ಹರಾಜಿನಲ್ಲಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಆದಾಯವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ೧೯೮೧-೮೨ರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಟಾಡಿ ಮತ್ತು ಆರೇಕ ಹರಾಜಿನಿಂದ ೧೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆದಾಯ ಬಂದಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ೮೨-೮೩ ರಲ್ಲಿ ೯೭ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬಂದಿದೆ. ಅಂದಾಗ ೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಕಡಮೆ ಆಯಿತು. ಕುಡಿಯುವವರೇನು ಕುಡಿಯುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. ಹರಾಜು ಮಾಡುವವರು ಬೇರೆ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಅವರೇ ಇದ್ದರು. ಸಂಖ್ಯೆ ಏಕೆ ಏನು ಏರಲೂ ಇಲ್ಲ, ಇಳಿಯಲೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೂ ೩ ಕೋಟಿ ಏತಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆ ಆಯಿತು ? ಈ ಸಾರಿ ೧೨೮ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಹೆಗೆ ಬಂತು ? ಅಂದಾಗ ೨೪ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು. ಹೀಗೆ ಒಮ್ಮೆಗೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಇರುತ್ತದೆ. ಕಾರಣವನ್ನು ಊಹಿಸಿ ಹೇಳಿ.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಏನೋ ಅಡ್ವಾಂಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—೨೪ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಹಣ ಬಂದಿರುವುದು ಬಡವರಿಂದ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದನ್ನು ನಾವು ಹೊಸದಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಯೇ ? ಹೊಸದಾಗಿ ಜನರು ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದಾರೆಯೇ ? ನಾನು ಮಂತ್ರಿ ಆದಮೇಲೆ ಶುರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ? ಕುಡಿಯುವವರು ಕುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಇಲ್ಲದವರು ಇಲ್ಲ. ಹಣ ಬರುತ್ತಿತು. ಆದರೆ ಅದು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ನಾವು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದೇವೆ. ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದ ಹಣ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಆಗತಕ್ಕ ನೋವನ್ನು ನಾವು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅವರು ಕೊಡುವ ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ಗುಟ್ಟಿನಿಂದ ಕುಡಿದು ಆ ಹಣ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬರದೆ ಬಾಂಬೆ, ಡೆಲ್ಲಿ ಮುಂತಾದ ಕಡೆ ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ರೀತಿ ಆಗಬಾರದೆಂದು ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಈ ಸಾರಿ ೨೪ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಜಾಸ್ತಿ ಆಯಿತು, ಬಡವರು ಹಾಳಾಗುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ ಆದರೆ ಪ್ರೊಹಿಬಿಷನ್ ತರುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ ಮಾತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಸಾರಿ ೨೪ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಯಿತು. ಬಡವರು ಕುಡಿದು ಹಾಳಾಗುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರೊಹಿಬಿಷನ್ ಈಗ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ ಮಾತು. ಈಗಿರತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೊಹಿಬಿಷನ್ ತರುವುದು ಇಡೀ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲೇ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ ಮಾತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಉಳಿಸತಕ್ಕ ಪಾನೀಯವನ್ನು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ವರ್ಷ ಈಗಾಗಲೇ ಹರಾಜು ಆಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು. ಎಂಬುದನ್ನು ಅಲೋಚನೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಶುದ್ಧವಾದ ಪಾನೀಯ

ಬಡವರಿಗೆ ಸಿಗುವಂತೆ ಏನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ. ನಾನು ಅಧಿಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಂಡತಕ್ಷಣವೇ ಮೊದಲು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಒಂದು ಸಾವಿರಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಈಚಲು ಮರ ಇರುವ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಹರಾಜು ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು. ೫ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಪಟ್ಟಿ ತರಿಸಿನೋಡಿ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಟಾಡಿ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ ಸರಿ. ಕ್ಲೋರಲ್ ಹೈಡ್ರೇಟ್ ಒಂದು ವಿಷ. ಇದನ್ನು ಈಗ ಮಾತ್ರ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೆಳದಿ ೫೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸೇಂದಿ ಮಾರಾಟಗಾರರು ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಕ್ಲೋರಲ್ ಹೈಡ್ರೇಟ್ ಸೇರಿಸದೇ ಇರುವ ಶುದ್ಧ ಹೆಂಡವನ್ನು ಕುಡಿದರೆ ಮತ್ತೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸ್ವಿಮುಲೇಟಾಗಿ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಸೇರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ನಮ್ಮ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಗಂಗಾ ನಾಯಕ್ ಎಂದು ಟಾಡಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಇದ್ದರು. ಅವರು ಕ್ಲೋರಲ್ ಹೈಡ್ರೇಟ್ ಶೀಶ್ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಡ್ರಮ್‌ಗಳಿಗೆ ವಿರಡು ಚಮಚ ಮಾತ್ರ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ನೋರೆ ಬರಲಿ ಎಂದು ಅಂಟಾಳಿದ ಕಾಯಿಯನ್ನು ಒಡೆದುಹಾಕಿ ನೋರೆ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಬಿಳಿ ಬಣ್ಣ ಬರಲಿ ಎಂದು ಸೇರಿಸಬಾರದ ಪೌಡರ್ ಸೇರಿಸುತ್ತಾರೆ. ನೀರಿಗೆ ಇದ್ದಲ್ಲಾ ಸೇರಿಸಿ ವಾಸನೆಗೋಸ್ಕರ ಒಂದು ಪುಡಿ ನಿಜವಾದ ಹೆಂಡ ಹಾಕಿ ಒಂದು ಡ್ರಮ್ ಹೆಂಡ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದುದು ನಿಜ. ನಾನು ನಾಲಕ್ಕುರು ಗಡಂಗ್‌ಗಳನ್ನು ರೈಡ್ ಮಾಡಿಸಿ ಪ್ರಮುಖರನ್ನು ಆರಿಸ್ ಮಾಡಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಶಿವಣ್ಣ.—ಅವರು ಯಾರು ಎಂದು ಹೆಸರು ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಅದನ್ನು ಹೇಳುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ಹೆಂಡದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಾವು ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನೇ ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಮರೆ ಕಡಿಮೆ ಇರತಕ್ಕ ೭-೮ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನೇ ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ನಾನು ಎಕ್ಸೈಜ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ನೀವು ಜೀಪ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ, ಬಂದೂಕು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ, ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಹಾಗೆ ಮಾಡಿ, ನಿಮಗೆ ಸರ್ಕಾರ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ ವಿಷ ವಿತರಣೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಅಂದಾಜಿನ ಪ್ರಕಾರ ೪೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಾಮಪ್ಪ.—ತಪ್ಪು ಲೆಕ್ಕ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ರಾಯಚೂರು ಮತ್ತು ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ೧೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕೊಡೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಬಳ್ಳಾರಿ ಎಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಅಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಾಮಪ್ಪ.—ರಾಯಚೂರು, ಬಳ್ಳಾರಿ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸುತ್ತೇನೆ. ಶುದ್ಧವಾದ ಹೆಂಡ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಸರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಹೆಂಡದ ಅಭಾವ ಇರತಕ್ಕವರು ಕೆಲವರು ನಮಗೆ ಅದೇ ಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಇದೆ. ಈ ತರಹ ವಿಷಪೂರಿತವಾದ ಹೆಂಡ ಮಾರಾಟವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನೇ ಕುಡಿಯುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಇದೆ. ಸರಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಮಿಥೈಲ್ ಆಲ್ಕೋಹಾಲ್ ಇರುವುದೋ ವಿಷ ಸೇರಿಸಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ತರಹ ಆದರೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಹಾಗೆ ಏಕಾ ಏಕಿ ಜನ ಕುಡಿದು ಸಾಯುತ್ತಾರೆ. ಹೆಂಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸುವಂಥ ಕ್ಲೋರಲ್ ಹೈಡ್ರೇಟ್‌ನಿಂದ ಕ್ರಮೇಣವಾಗಿ ನೆರಗಳ ಬಲ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದ್ದು, ಮಾಂದ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಒಂದು ತರಹ ಸ್ಲೋ ಪಾಯಿಸನ್ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ. ನಾನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಏನಾದರೂ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿ, ಸಾಹಸ ಮಾಡಿ ವಿಷ ಹುಚ್ಚುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಚಿಕ್ಕೇಗೌಡ.—ಕ್ಲೋರಲ್ ಹೈಡ್ರೇಟ್ ಜಾಸ್ತಿ ಬೆರೆಸಿ ಸತ್ತುಹೋಗಿರುವ ಪ್ರಕರಣಗಳಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಸಾಯುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವರ್ಷ ನಾವು ರೈಡ್ ಮಾಡಿಸಿರುವುದು ೩೭ ಸಾವಿರ. ಕೇಸುಗಳು ಬುಕ್ ಮಾಡಿರುವುದು ೮೬೦೦, ಅದರಲ್ಲಿ ನಾವು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದು

೩೫,೯೪,೦೮೭ ಲೀಟರ್‌ಗಳು. ಇಂಡಿಯನ್ ಮೆಡ್ ಲಿಕ್ವರ್ ಬೀರ್, ಬ್ರಾಂಡಿ, ರಮ್, ವಿಸ್ಕಿ ಇವು ಕಳ್ಳ ಸಾಗಾಣಿಕೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದು ದನ್ನು ಸೀಜ್ ಮಾಡಿರುವುದು ೧೧,೩೯೩ ಲೀಟರ್‌ಗಳು. ಇದು ಹೋದ ವರ್ಷದ್ದು. ಈ ಸಾರಿ ೭೫ ಸಾವಿರ ಲೀಟರ್ ಸೀಜ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮೊನ್ನೆ ಒಬ್ಬ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಸ್ವಗ್ಗರ್ ಶ್ರೀ ಈಶ್ವರನ್ ಎಂಬುವನನ್ನು ಹಿಡಿದಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಹಳ ಸಾಹಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆತ ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಗೆ ೧ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ. ಅವನ ಮೇಲೆ ಕೇಸ್ ಬುಕ್ ಮಾಡಿ ಮಾಲನ್ನು ಸೀಜ್ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ, ಇದೊಂದು ಸಾಮಾಜಿಕ ವಾದ ರೋಗ. ಇದನ್ನು ಹೆಗೆ ನಿರ್ಮೂಲಿಸ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲರ ಚಿಂತೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಅಬ್ಬಾರಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಭ್ರಷ್ಟರು ಎಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರು ಭ್ರಷ್ಟರು ಯಾರು ಭ್ರಷ್ಟರಲ್ಲ ಎಂದು ಸರ್ಚಿಫೈ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವಾತಾವರಣವೇ ಎಂಥವನನ್ನೂ ಭ್ರಷ್ಟನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅದು ಕಮಿಷನ್, ೧೦೦-೨೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಲಂಚ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇಡೀ ಎಕ್ಸೈಜ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಭ್ರಷ್ಟರು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬಹುತೇಕ ಜನ ಅತ್ಯಂತ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಲಾಟಿ ಇಲ್ಲ. ಬಂದೂಕ ಇಲ್ಲ. ಪೊಲೀಸ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್‌ಗಳಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆಯಾದರೂ ಇದೆ. ಆದರೆ ಇವರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಸುದ್ದನೆ ಇವರೂ ಖಾಕಿ ಬಟ್ಟೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದ ಸಾರಾಯ ಕುಡಿದು ಹೊಟ್ಟೆ ಇಷ್ಟು ವಷ್ಟು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಬಡತನದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಹದೇವ್.—ಸಾರಾಯ ಕುಡಿಯದೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ನನ್ನ ಚಿಂತನೆ ಏನೆಂದರೆ ಪೊಲೀಸ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್‌ಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಇವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕೆಲಸ ಮಾತ್ರ ಅದರಿಗಿಂತ ಕಷ್ಟವಾದುದು. ಯಾವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸ್ವಗ್ಗರ್ ಇವರ ಮೇಲೆ ಲಾಠಿ ಬೀಡುತ್ತಾನೋ, ಕಾರು ಬೀಡುತ್ತಾನೋ ಗುಂಡು ಹಾರಿಸುತ್ತಾನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಬ್ಬಾರಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಜರ್ನಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಗಾರ್ಡ್‌ಗಳೇನಿದ್ದಾರೆ ಅವರ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದೆ. ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಬಂಗೇರಾವರರು ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು. ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿ ಬಾರಿ ಭ್ರಷ್ಟನಾಗಿದ್ದನಂತೆ. ಹಿಂದೆ ಇದ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಈತನಿಗೂ ಸಂಬಂಧ ವಿತ್ತಂತೆ, ಆತನನ್ನು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡಿಸಿದ್ದರಂತೆ. ಈಗಲೂ ಸಹ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗೂ ಸಂಬಂಧವಿದೆಯಂತೆ ಎಂದು ಸಂಶಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಂಗೇರಾವರರು ಸ್ವತಃ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ದಾರರು, ನಾನು ಅಧಿಕಾರಿ ಕೈಗೊಂಬೆಯಾದರೆ ಬಂಗೇರಾವರರು ಏತಕ್ಕೆ ಸಿಟಾಗಬೇಕು? ಯಾವುದೇ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾದರೂ ಬಹಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಅಧಿಕಾರಿ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆದಿರುವಂಥ ಹತ್ತು ಪತ್ರಗಳು ಇವೆ. ನಾನು ಈಗ ಅದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಶಯ ಬಂದರೆ ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಿ. ಸ್ವಾಮಿ, ಅಬ್ಬಾರಿ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಚುರುಕುಗೊಳಿಸಬೇಕು, ಜೊತೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು, ಆಮ್‌ಫ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಇರುವಂಥ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು, ಆ ರೀತಿ ಕೊಡದೇಹೋದರೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ವಿಧ್ಯುತ್ ಮಂಡಲಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲವು ಹೊರವರು. ಗಂಡಿ ತೆಗೆಯುವವರು, ಜನರೇಟಿಂಗ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂಥ ಜನರಿಗೆ ಕಮ್ಯೂನಿಟಿ ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್‌ನೈಟ್ ಸೀಂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದೇವೆ, ಹಾಗೇ ಎಕ್ಸೈಜ್ ಗಾರ್ಡ್‌ಗಳಿಗೆ ಉತ್ತಮವಾದ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಯಾಗಿದೆ. ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ, ನಾನು ಇದನ್ನು ಐದೆಯಲ್ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿಲ್ಲ. ನಾನು ಕುಡಿಯುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಹಮ್ಮು ಪಡಬೇಡ ಕಳ್ಳ ಕುಡಿಯುವವನಿಗಿಂತ ನೂರು ಪಾಲು ಕಟ್ಟ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ಎಂದು ತಿಳಿದಂಥದೊಡವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಉಸ್ತುರಾ ಖಿಯಾಸ್ ಅವರು ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರನ್ನು ಐದೆಯಲ್ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಕುಡಿತದ ಬಗ್ಗೆ ಲೋಹಿಯಾರವರ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನನಗಂತೂ ಮತ್ತು ಬರೆಲಿ-ಇಂಟಾಕ್ಸಿಕೇಟ್ ಸ್ಪಿರಿಟೇಟ್ ಬರೆಲಿ. You must be intoxicated with ideals, not with wine, not with liquor. Ideas should

be intoxicated. ಅದು ನನಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ, ಹಗಲೆಲ್ಲಾ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ, ಈ ಇಲಾಖೆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಏನೇನು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಗಮನಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಈ ಸದನದ ಮೂಲಕ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಸಮ್ಮತಿ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೊಂದು ಅಣುಸಾಮರಸ ಭಟಕ ವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಅಣುಸಾಮರಸ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಸಚಿವರ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಕೂಡ ಧ್ವನಿ ಕೂಡಿಸುತ್ತೇವೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಅಣುಸಾಮರಸ ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರೊಪೋಸಲ್ ಏನಿದೆ ಅದು ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡೋಣ. ಇನ್ನು ವಿದ್ಯುತ್ ಬೇಡಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಹೇಳಿದರು. Sir, in this book "Power; Prospects and Policies" Published by the Economic and Planning Council, in the first page it-self, they have stated, "1985-86, a period of surplus energy should start in the State and this situation may continue till 1990." ಇವತ್ತು ಈ ಹೇಳಿಕೆ ಬಹುಶಃ ಈಗ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ನೀಡಬೇಕು. ಈಗ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿರುವ ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆ ಸುಮಾರು ೬೫೫೦ ಮಿಲಿಯನ್ ಯೂನಿಟ್ ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಯೂನಿಟ್‌ನ್ನು ಶರಾವತಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಒಪರ್ ಜನರೇಷನ್ ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂಬ ಆಸೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದೆ. ಅದನ್ನು ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಮಾಡದೇ ಇರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕು. ರಾಯಚೂರು ಥರ್ಮಲ್ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಅಂದರೆ ೨ನೇ ಸ್ಟೇಜ್ ಮುಗಿದಮೇಲೆ ಸುಮಾರು ೫೦೦೦ ಮಿಲಿಯನ್ ಟನ್, ಪರಾಹಿ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ೧೪೦೦ ಮಿಲಿಯನ್ ಟನ್, ಕಾಳಿ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ೧೨೦೦ ಮಿಲಿಯನ್ ಟನ್, ೧೯೮೫-೮೬ರಲ್ಲಿ ೫೦೦೦ ಮಿಲಿಯನ್ ಟನ್ ಅಂದರೆ ಒಟ್ಟು ೧೧,೬೫೦ ಮಿಲಿಯನ್ ಯೂನಿಟ್ ಮಾತ್ರ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ಬೇಡಿಕೆ ೧೦,೦೦೦ ಮಿಲಿಯನ್ ಯೂನಿಟ್ ಇದೆ. Therefore, the statement given in this book is totally misleading.

SRI J.H. PATEL.—That is a "Think tank" paper.

SRI M. VEERAPPA MOILY.—It is a most defective paper. ಬೇಡಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಥ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ? ಸಮಿತಿಯ ವರದಿ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ? ಆದ್ದರಿಂದ, ಇದು ಮೋಸ್ಟ್ ಡಿಫೆಕ್ಟಿವ್ ಪೇಪರ್. ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್‌ರವರು, ವಾಟರ್ ಅಂಡ್ ಪವರ್ ಕಮಿಷನ್‌ರವರು ಎಲ್ಲರೂ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿರುವ ಈ ಒಂದು ಯೋಜನೆ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ನಿರ್ಣಯವೇನು? It is a most defective paper. Mere analysis is not correct. Prospects which are held out are not correct. It does not represent the truth.

(MR. DEPUTY SPEAKER IN THE CHAIR)

ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಜಾಗ ಹೋಗುವಂಥಾದ್ದು, ಅಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಚಳುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ರಿಪ್ಲೈ ಕ್ಲಸ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಚಳುವಳಿಗೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆ ಜಾಗವನ್ನು ಕೆಲವರು ಆಕ್ರಮಣ ಮಾಡಿ ಬಹಳ ಫಲವತ್ತಾದ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ತೋಟ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ತೋಟವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಈಗ ಕಾಂಪೇನ್‌ಸೇಷನ್ ಕೊಡಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎಂದು ಚಳುವಳಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದು ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಯೋಜನೆ. ಇದನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಜಾಗ ತಡೆಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕಿಂತ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿದರೆ ಉತ್ತಮ. ಇನ್ನು ಅಣುವಿದ್ಯುತ್ ಸಾಮರಸವನ್ನು ತಾವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ೧೫ ವರ್ಷವಾಗುತ್ತದೆ. ಥರ್ಮಲ್ ಪ್ಲಾಂಟ್, ಪರಾಹಿ, ಕಾಳಿ ಸೆಕೆಂಡ್ ಸ್ಟೇಜ್, ಥರ್ಮಲ್ ಪ್ಲಾಂಟ್ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟರೆ, ೮೫-೮೬ರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಹೋದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ನಿಮ್ಮ ಪವರ್ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಏನೆಂದು ತಾವು ಸರಿಯಾಗಿ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿಲ್ಲ. ೧೯೮೫-೮೬ರಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಗತ್ತಲಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗತಕ್ಕಂಥ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದನ್ನು ತಾವು ಮಾಡಬಾರದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಪವರ್ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದಂಥ ಉತ್ತರವನ್ನು ತಾವು ದಯವಿಟ್ಟು ಕೊಡಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇನ್ನು ಈ ೩ ಲಕ್ಷ ಕಂಬಗಳು ನಮಗೆ ಸಿಗುತ್ತವೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರು, ಅದೇ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗ್ಯಜ್ಯೋತಿಯಾದಿಯಲ್ಲಿ ೪ ಲಕ್ಷ ಮನೆಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುದೀಕರಣ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು, ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. I think you have got to correct it.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.— ಭಾಗ್ಯಜ್ಯೋತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಲ್ಲಿನ ಮನೆಗಳು, ಎರಡು ಬಲ್ಲಿನ ಮನೆಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಅಂದರೆ ೩ ಲಕ್ಷದ ೨೦ ಸಾವಿರ ಒಂದು ಬಲ್ಲಿನ ಮನೆಗಳು, ೮೦ ಸಾವಿರ ಎರಡು ಬಲ್ಲಿನ ಮನೆಗಳು ಎಂದು. ಇನ್ನು ೫೦ ಸಾವಿರ ಕುಟುಂಬಗಳು ಸ್ವತಃ ಅವರ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲೇ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.—ತಾವು ೩-೪ ಲಕ್ಷ ಮನೆಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುದೀಕರಣ, ೬೦ ಸಾವಿರ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟು ಹಾಕುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಸುಮಾರು ೭ ಸಾವಿರ ವಿಲೇಜ್‌ಗಳಿಗೆ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಫಿಕೇಷನ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಅಂದಾಜು ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಅದೇ ರೀತಿ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಸೆಕ್ಷರ್‌ಗೆ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಟಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಇವೆಲ್ಲ ನೋಡುವಾಗ, ೩ ಲಕ್ಷ ಕಂಬವಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇವೆಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ? ತಾವು ಭಾಗ್ಯಜ್ಯೋತಿ ೩ ಲಕ್ಷ ೭೫ ಸಾವಿರವೆಂದಿರಿ, ಒಂದೊಂದು ಭಾಗ್ಯಜ್ಯೋತಿ ಸ್ಕೀಮ್‌ಗೆ ೧೦ ಮನೆಗಳು ಎಂದರೆ ಒಂದೊಂದು ಸ್ಕೀಮ್‌ಗೆ ೪-೫ ಕಂಬಗಳು ಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಅದು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—೨ ಕಂಬ ಹಾಕುವುದರಿಂದ ೬ ಮನೆಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಕೊಡಬಹುದು. ಅತ್ಯಂತ ಕಮ್ಮಿ ಕಂಬಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮನೆಗಳನ್ನು ಬೆಳಗಿಸಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.—ಆದರೆ ೨ ಕಂಬದ ಲೆಕ್ಕ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಕೂಡ, ೩೦ ಲಕ್ಷ ಮನೆಗಳಿಗೆ ೬೦ ಸಾವಿರ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ಹೇಗೆ ಒದಗಿಸುತ್ತೀರಿ? ತಮ್ಮ ಮುಂದಿದ್ದಂಥ ವಾದ ಗೊಂದಲಮಯವಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಕೆ. ಇ. ಬಿ. ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಅವರು ಎಷ್ಟು ಹಣ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಅಷ್ಟು ಹಣ ಸರ್ಕಾರ ಒದಗಿಸಿದೆಯೇ? ಆದರೆ ತಾವು ತೋರಿಸಿದಂಥ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ಹಣ ಪುರೈಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಹೇಗೆ ಸಾಧನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರೆಂಬುದು ಇವತ್ತು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಂಡು ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ತಾವು ಈ ಎಕ್ಸಿಜೆಟ್ ಆಕ್ಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದಿರಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ೧೯೭೯-೮೦ರಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ರಾಜಸ್ವದ ರೆಂಟಲ್ ಎಲ್ಲಾ ಕೂಡಿ ೮೧-೮೨ರಲ್ಲಿ ೯೪.೧೩ ಕೋಟಿ ಅಂದರೆ, ೨೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಯಿತು. ೮೧-೮೨ರಲ್ಲಿ ೧೨೬.೮೨ ಕೋಟಿ ಅಂದರೆ ೩೦ ಕೋಟಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಯಿತು. ೧೯೮೨-೮೩ರಲ್ಲಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಏರಿಸಿದಾಗ ೧೩೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಅಂದರೆ ಸುಮಾರು ೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಯಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಕೂಡ ಎರಿಕೆಯಾಯಿತು. ಈಗ ರೆಂಟಲ್ ಕಡಿಮೆ ಏಕಾಯಿತು ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳಿದಿರಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಕೆಲವರು ತಮ್ಮ ತಲೆಯನ್ನು ಅಲ್ಲಾಡಿಸಿದರು. ತಾವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದಿರಿ. ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದೀರಿ. ಬಹುಶಃ ಎಲ್ಲಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಅನುಕರಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಸ್ವಾಮಿ ತಾವು ಮಾತನಾಡುವಾಗ, ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಏಕೆಂದರೆ, ಕಳ್ಳಬಟ್ಟೆ ದುರಂತ ಅದು ೮೧ನೇ ಜುಲೈನಲ್ಲಿಯೇ ಎಂದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಆ ವಿಷಯ ನಾನು ಕ್ಲಾರಿಫೈ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥದು ಆಮೇಲೆ ಆನ್‌ಕ್ಯೂಯಲ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ನಿಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಡಿಫೈನಿಟ್ ಇದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಆಬಕಾರಿ ವರ್ಷ ಜೂನ್‌ನಿಂದ ಜೂನ್‌ವರೆಗೆ. ಆನ್‌ಕ್ಯೂಯಲ್ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೊಡುವುದು ಜೂನ್‌ನಿಂದ ಡಿಸೆಂಬರ್‌ವರೆಗೆ. ಜೂನ್‌ನಿಂದ ಡಿಸೆಂಬರ್‌ವರೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಆಬಕಾರಿ ಲೆಕ್ಕ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ೧೯೮೧-೮೨ನೇ ಮೇ ಜೂನ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಹರಾಜು ಆದಾಗ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ರೆಂಟ್ ಬಂತು. ಅದು ನಿಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಾದದ್ದು. ೧೯೮೨-೮೩ರಲ್ಲಿ ೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.—ನಾನು ಫಿಗರ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಡಿಸ್‌ಕ್ಯಾಪ್ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕಳೆದ ೩ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಆಬಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಬಂದಂಥ ಗ್ರೋತ್ ರೇಟ್ ಹೆಚ್ಚಳ ಅದು ಬಹುಶಃ ಆಬಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಯ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಫಿಗರ್ಸ್ ತಾವು ದಯವಿಟ್ಟು ಕೊಡಬೇಕು. ಒಂದು ವರ್ಷ ೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಏಕೆ ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತು ಎಂದರೆ ಆ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ

ಟ್ಯಾಜಿಡಿಯಾಯಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ, ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಕಡೆ ಅನೌಸ್ಕೂಪಲಸ್ ಬಿಡಿಂಗ್ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ತಾವು ಎಕ್ಸೈಜ್ ಇಲಾಖೆ ಮೂಲಕ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ? ಈ ಹೆಚ್ಚಳ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಅದರ ನಂತರದ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಅದು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. It is not in the interest of the Excise Department to have such an abnormal increase sometime. In other words, unscrupulous bidding is not a health practice. ಬಿಡಿಂಗ್ ಆದರೆ ಕೊನೆಗೆ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ಗಳನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಹೊಸ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಸಿಕ್ಕಬಹುದು. ಆದರೆ ನಿಮಗೆ ಕ್ರಿಡಿಬಲ್ ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಆಡ್‌ಜಸ್ಟ್ ಮೆಂಟ್ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಅಪಾದನೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ವಾಸ್ತವಿಕ ಅಂಶ ವೇನೆಂದರೆ, ಕಳೆದ ೩ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅದಂಥ ಅಜಕಾರಿ ಹೆಚ್ಚಳ ಕರ್ನಾಟಕದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲೇ ಎಲ್ಲೂ ಆಗಿಲ್ಲ. 'ಇಟ್ ಕಾಸ್ ಬೋರ್ನ್ ಆನ್ ರೆಕಾರ್ಡ್' ಅದೇ ರಿಂದ, ಈಗ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾಗರ ರವರು, ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಅನೇಕ ಮಿತ್ರರು ಕೂಡ ಈ ಎಕ್ಸೈಜ್ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಅದನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ದೇಸಾಯಿ ಕಮಿಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಕುತೂಹಲದಿಂದ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದೆ ತಾವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತೀರಂದು. ಆದರೆ ತಮ್ಮ ಯೋಚನಾಧಾರದಿಂದ ಯಲ್ಲಿ ತಾವು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕಂಥ ಮಂತ್ರಿಯವರಾಗಿದ್ದೀರಿ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ತಾವು ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥವರು. ದೇಸಾಯಿ ಕಮಿಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನ್ನು ಓದದೇ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ವಿಷಾದಕರ. ದೇಸಾಯಿ ಕಮಿಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಅದರ ನೀತಿಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ನಮೂದಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಹಾಗೆಯೇ, ದೇಸಾಯಿ ಕಮಿಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಮೇಲೆ ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಮಾಡುತ್ತದೆಂದು ಬಹಳ ಕುತೂಹಲದಿಂದ ಜನರ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಎಕ್ಸೈಜ್ ನಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಲಾಭವಿದೆ, ಯಾವ ರೀತಿ ಒಂದು ರಾತ್ರಿ ಬೆಳಿಗ್ಗೆಗೆ ಕೋಟಾಧೀಶರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅಂಥವರ ಬುಡ ಕಡಿದ ಹಾಗೆಯೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅಂಥವರ ಬುಡವನ್ನು ಕಡಿಯತಕ್ಕ ಮನಸ್ಸು ಏಕೆ ತಮಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲ ? ಆ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದರಿಂದ ೧೨ರ ತನಕ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನಾದರೂ ತಾವು ಜಾರಿ ಗೊಳಿಸತಕ್ಕಂಥ ಮನಸ್ಸು ಎಕೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ ನಿಮ್ಮ ಕೈಯನ್ನು ಯಾರು ತಡೆದರು ? ತಮ್ಮ ಕೈಯನ್ನು ಯಾರು ತಡೆದರು ? ನಿಮಗೆ ಬಿಟ್ಟರೆ ನಿನ್ನ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಎಕ್ಸೈಜ್ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಆ ಒಂದು ಲಾಭಿಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ತಾವು ಹೆದರುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ? ಈ ಎಕ್ಸೈಜ್ ಇಲಾಖೆ ೫ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರ ಕೈಗೆ ಹೋಗಿದೆ. ಯಾರು ಕೈವಾಡ ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ತಾವು ಧೈರ್ಯ ಮಾಡಿ ಹೇಳಿದರೆ ನಿಮ್ಮ ಮಾತಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸವೇ ನಾನು ಅಭಿನಂದನೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ರಾಜಕೀಯ ಇಚ್ಛಾಶಕ್ತಿ. ಯಾವ ಪ್ರಭುಲ ಶಕ್ತಿ ಇದೆ, ಅದನ್ನು ತಡೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ತಾವು ವಿಫಲರಾಗಿದ್ದೀರಿ. ನಿಮ್ಮ ನೀತಿ ಶಿಥಿಲವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ದೇಸಾಯಿ ಕಮಿಷನ್ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತು ಇದೆ. ಪ್ರಾಹಿಟಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಆಗಲೇ ಸಾಕಷ್ಟು ಹೇಳಿದೆ. ಈಗ ತಾವು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ಎಂದರೆ ಅರಾಕ್ ರೇಟನ್ನು ಇಲ್ಲಿಟೇ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಅರಾಕ್ ಅದರ ರೇಟಿಗೆ ತನ್ನ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಆ ರೇಟಿಗೆ ತರಲಿಕ್ಕೆ ಇದನ್ನು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿಟೇ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಅರಾಕ್‌ಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ಎಂದರೆ ಇದು ರೇಟ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾದ್ದರಿಂದ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ಆ ರೇಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾರಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಅದನ್ನೂ ನಾನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

SRI M. VEERAPPA MOILY.—Will you come out with a 'White Paper' on the implementation of the Desai Commission Report ? If so, when ? ತಮ್ಮ ನೀತಿ ಏನು ? ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿ ಏನು ? ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವೈಟ್ ಪೇಪರ್‌ನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ? ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಡಿಸ್‌ಕಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಡಿಸ್‌ಕಸ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಇನ್ನು ರೆಕಮೆಂಡೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಸದನಕ್ಕೆ ನಂತರ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದಿಂದ ಶುದ್ಧ ಹೆಂಡ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೂ ಶುದ್ಧ ಹೆಂಡ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಮೊದಲು, ಈಚಲಿ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತೇವೆಂದು ಅವರಿಂದ ಉತ್ತರ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಈಚಲಿ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸತಕ್ಕ ವಿರ್ಹಾಡು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ತಿಳಿಸಬೇಕು ?

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಅವರ ಸಲಹೆ ಈಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇದರಲ್ಲಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗ ಸಾಕಷ್ಟು ಇಲ್ಲ. ಅದರ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಲಾಠಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಲಿ, ಬಂದೂಕದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಲಿ ಬದಗಿಸುತ್ತೀರಾ ? ಏಕೆಂದರೆ ಅವೆಲ್ಲಾ ಅವರುಗಳ ಆತ್ಮ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ನಿರ್ಭಯವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಅವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ರಕ್ಷಣೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅವರಿಗೆ ಆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಶಬ್ದವನ್ನು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ರಕ್ಷಣೆಗೋಸ್ಕರ ಅವರಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಹರಿಹರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಲೈ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಿಂದ ಕಂಬಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದರು. ದಾವಣಗೆರೆ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್, ಹರಿಹರ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಕೇಳಿದ ತಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದಾಗ ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ, ಸೇವಕನಾಗಿ ನಾನು ಇದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕವರ ಬಗ್ಗೆ ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಬಂದಾಗ ನಾನು ಹೇಳಿದಾಗ ನಾಳೆ ಅವರು ನಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಆರೋಪ ಬಂದಾಗ ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ತಾವು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರು ಏತಕ್ಕೆ ಸುಮ್ಮನೆ ತಾವು ಇದೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ. ನಾವು ಸುಮ್ಮನೆ ಇದ್ದರೆ ಅವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರು ನಿರಾಶರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನಾನು ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ಅಲ್ಲ. ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳದೆ ಹೋದರೆ ಅವರು ನಿರಾಶರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನತೆ ಕಾಲೋನಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಅರಿಯರ್ಸೇ ಇದೆ, ಹೊಸದಾಗಿ ಬೀದಿ ದೀಪ ಬೇಕಾದರೆ ಬಾಕಿ ಚುಕ್ಕಾ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ, ತಾವು ಜನತೆ ಕಾಲೋನಿಗೆ ಬೀದಿ ದೀಪ ಕೊಡಿಸತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಹೆಚ್. ಅಶ್ವತ್ಥರೇ.—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೆಲವೊಂದು ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ತಾವು ತಮ್ಮ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಮಿನಿ ಹೈಡ್ರೋ ಪವರ್ ಸ್ಟೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಎಷ್ಟು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಬೇಡ್ಲಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಅದು ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ. ಅದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬೇಕಾದಂಥ ಪವರ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್. ಅದರಿಂದ ಹಳಳ ಪವರ್ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದು ಸುಲಭವಾಗಿ ಅಗತಕ್ಕ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಅದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ವಿಷಯ. ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಡೆಯವರು, ಅಕ್ಷೇತ್ರದ ಮಾಜಿ ಶಾಸಕರಾದ ಅನಸೂಯಾ ಶರ್ಮ ಅವರು ಮಂತ್ರಿ ಹೂಡಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರು. ನಾನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದಾಗ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನ ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕು ಇದರಿಂದ ಹಳಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಎಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಕೆಲವೇ ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಇದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕು. ಇನ್ನು ಬೇಡ್ಲಿ ಯೋಜನೆ ಯಾವಾಗ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಯೋಜನೆಗೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಕಂಬಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದೆವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ತಮ್ಮ ಯೋಜನೆ ಪ್ರಕಾರ ೬೦ ಸಾವಿರ ಪಂಪುಸೆಟ್ಗಳಿಗೆ ಈ ವರ್ಷ ಪವರ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಾಲ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ೪ ಲಕ್ಷ ಭಾಗ್ಯಚ್ಯುತಿ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಬೆಳಕನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಕಂಬ ತಯಾರು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದೆವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಅಲ್ಲ ಮೂರು ಲಕ್ಷ.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಹೆಚ್. ಅಶ್ವತ್ಥರ :—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ ಕಂಬಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಮಿನಿ ಹೈಡ್ರೋ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಹೇಳಬೇಕು. ಕಂಡಕ್ಟರ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಪಾವಧಿಯವರ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ ಪರದೇಶದಿಂದ ತರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬೇರೆ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್ :—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಶ್ವತ್ಥರರೊಡನೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ ನಾನು ಇದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಮಿನಿ ಹೈಡ್ರೋ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ, ಸರ್ಕಾರ, ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯುತ್ ನಿಗಮದ ಮೂಲಕ ೨೨೫ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದೆ. ೫ ಮೆಗಾವಾಟ್ ಗಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದರೆ ಮಿನಿ, ಒಂದು ಮೆಗಾವಾಟ್ ಗಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದರೆ ಮೈಕ್ರೋ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಎಂದು, ಹೈಡ್ರಲ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಗಳನ್ನು ಖಾಸಗಿಯವರು ಮಾಡುವುದಾದರೆ ನಾವು ಅನುಮತಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಮಿನಿ ಮತ್ತು ಮೈಕ್ರೋ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಈಗಾಗಲೇ ೫೦೦ ಕ್ವಿಯರ್ ಮಾಡಿ ಎರಡಕ್ಕೆ, ಅಂದರೆ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಬೇಕಾಗಿರುವ ಮಲ್ಲಾಪುರ, ಶಿರವಾರ, ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರದ ಪರ್ಮಿಷನ್ ಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದೆ. ಇನ್ನು ಗಣೇಶ್ವರ್, ತುಂಗಭದ್ರ ಎಡ ನಾಲೆ, ಅಲ್ಲಿ ಮೂರು ಮೈಕ್ರೋ ಹೈಡ್ರಲ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಎರಡನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಅನುಮತಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದೆ. ಒಟ್ಟು ೨೨೫ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಡಿ. ಸೋಮಪ್ಪ :—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನನಗೆ ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರಿ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು :—ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಒಂದೇ ಸಾರಿ ಕರೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ ತಾವೆ ಹೇಳಿ? ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಎದ್ದರೆ ನಾನು ಯಾರನ್ನು ಕರೆಯಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್ :—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ದೇಸಾಯಿ ಕಮಿಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಈಗಾಗಲೇ ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದೆ. ಹೋಂ ಕಮಿಷನರ್, ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲೋರೇಷನ್ ಕಮಿಷನರ್, ಪೈನಾನ್ಸ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ, ಲಾ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ, ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಅದರಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪಮೊಯ್ಲಿ :—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನನಗೆ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಅನಾನ್ ಮಾಡಿದರು. ದೇಸಾಯಿ ಕಮಿಷನ್ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಯಾರು ತಪ್ಪಿತಸ್ತರಿದ್ದಾರೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಇದೆ? ದೇಸಾಯಿ ಕಮಿಷನ್ ರೆಕಮೆಂಡೇಷನ್ ನಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಅಬ್ಯಾರಿ ನೀತಿ ಇರಬೇಕು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಸಮಿತಿ ಆಗಿಲ್ಲ. I think the Hon. Minister can clarify about it. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದನ್ನು ವಿವರಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಜಿ. ರಾಮಲಿಂಗಪ್ಪ :—ಸ್ವಾಮಿ, ಭಾಗ್ಯಶ್ಯೋತಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ತೊಡಕು ಬರುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಜಾಗವನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಆ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ೩ ವೈರ್ ಇರಲೇಬೇಕು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕನೆಕ್ಷನ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅತ್ಯಂತ ಬಡ ಕುಟುಂಬಗಳು ಏನಿರುತ್ತವೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ತುಂಬಾ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವರು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ೨ ವೈರ್ ಇದ್ದರೆ ಅಂಥ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ವೈರನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ತುಂಬಾ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಯಾರು ಅನುಕೂಲವಾಗಿರುತ್ತಾರೆ ಅಂಥವರಿಗೆ ಈ ಸೌಲಭ್ಯ ಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಸಿಮೆಂಟ್ ಕಂಬಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಈ ಕಂಬಗಳ ತಯಾರಿಕೆ ಯಾವ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದರೆ ಲೋಡ್ ಮತ್ತು ಅನಲೋಡ್ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ಈ ಕಂಬಗಳು ಮುರಿದು ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಸಿಮೆಂಟ್ ಕಂಬಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಕಡೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಡಿ. ಸೋಮಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಅಬ್ಬಾರಿ ಸಚಿವರಿಗೆ ನಾನು ಕೇವಲ ಒಂದೆರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಸಮಾಜವಾದಿಗಳು, ಮತ್ತು ಸಮತಾ ವಾದಿಗಳಾಗಿರುವುದರಿಂದ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ಸಮಾನಾಗಿ ಕುಡಿತವನ್ನು ಕುಡಿಯಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ? ಕೆಳದರ್ಜೆ ಜನರು ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಸೇರಿದೆಯನ್ನು ಕುಡಿಯು ತ್ತಾರೆ, ಸ್ವಲ್ಪ ಉತ್ತಮ ಜನರು ಬೀರು, ಬ್ರಾಂಡಿ ಕುಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಇವರಿಗಲ್ಲಾ ಸಬ್ಸಿಡಿ ರೇಟ್ ನಲ್ಲಿ ಬೀರು, ಬ್ರಾಂಡಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಾರೆಯೇ? ಇವತ್ತು ಒಂದು ಲೀಟರ್ ಹಾಲಿನ ಬೆಲೆ ೩ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಇದೆ. ಒಂದು ಲೀಟರ್ ಷರಾಬಿನ ಬೆಲೆ ೩೫ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಇದೆ. ಅಂದ ಮೇಲೆ ಬಡವರು ಹಾಲನ್ನಾಗಲಿ, ಷರಾಬನ್ನಾಗಲಿ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ? ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಷ್ಟೋ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸಬ್ಸಿಡಿ ರೇಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅದೇ ರೀತಿ ಬೀರು, ಬ್ರಾಂಡಿ, ಎಷ್ಟಿಗಳಿಗೂ ಸಬ್ಸಿಡಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ವಾರಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಅದರೂ ಪಡಿತರ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ? ಸ್ವಾಮಿ, ಅಬ್ಬಾರಿ ಇಲಾಖೆಯವರು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೋ ರೈಡ್ ಮಾಡಿದವು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ರೈತರು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕಳ್ಳ ಬಟ್ಟಿ ಸಾರಾಯಿಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅಬ್ಬಾರಿ ಇಲಾಖೆಯವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದರೆ ಹಸಿರು ಬಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಅವರ ಮೇಲೆ ಬೀಳುತ್ತಾರೆ. ರೈತ ಸಂಘದವರೇ ಹಳ್ಳಿ ಗಳಲ್ಲಿ ಸೇಂದಿ ಹರಾಜ್ ಮಾಡಿ ಆ ಹಣವನ್ನೆಲ್ಲಾ ರೈತ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಏನು ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಅದೆಲ್ಲಾ ತಪ್ಪಿಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಆದರೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಸೇಂದಿ ಹರಾಜನ್ನು ಕೂಗಲು ಯಾರೂ ಕೂಡ ಹೋಗು ವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ? ಅವರು ಹೇಳಿದರು, ಒಂದೇ ರಾತ್ರಿಗೆ ಕೆಲವರು ಕೋಟ್ಯಾಂತರಾಗುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಇಂಥಾದ್ದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ದೇಸಾಯಿ ಕಮಿಷನವರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ, ಈ ಡಿಸ್ಟಿಲರೀಸ್‌ನ್ನು ಮನಾಪಲಿ ಮಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಲಾಭವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಕಳ್ಳಬಟ್ಟಿ ದುರಂತದ ವಿಚಾರ ಬಂದಾಗ ಮಾನ್ಯ ಜೆ.ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್‌ರವರಿಗೆ ಕೂಡಲೇ ಕರೆಂಟ್ ಹೊಡೆದಂತಾಯಿತು. ಆದರೆ ಈಗ ಹಾಗೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಈಗ ವೋಲ್ಟೇಜ್ ಡ್ರಾಪ್ ಆಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ. ಅವರು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಂಸದೀಯ ಸದಸ್ಯರು. ಹಿಂದೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಅವರು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರೆಂದು ಕೇಳಿದೆ. ಆದರೆ ಅವರನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಇಂಥವರಿಗೆ ವೋಲ್ಟೇಜ್ ಡ್ರಾಪ್ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದು ತಿಳಿಯದು. ಎಕ್ಸೈಸ್ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ಗಳ ಲಾಬಿ ನಡೆದೇ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಯಾರೂ ಕೂಡ ಇವರ ಮನೆಯ ಕಡೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಬೇರೆ ಕಡೆ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವರು ಇದನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಲು ಹೆದರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಅಡಲ್ಟ್ರೇಷನ್ ಬ್ರಾಂಡಿಯನ್ನು ತರಿಸಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಬಹಳಷ್ಟು ರಾಜ್ಯದ ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ಷರಾಬನ್ನು ಕುಡಿದ ಕೂಡಲೇ ಕಿಕ್ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು, ಆದರೆ ಈಗ ಬರುತ್ತಿರುವ ಷರಾಬು ಕಿಕ್ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಬಹಳ ಜನರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ನಾವು ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಏನು ಮಾಡಿದರೂ ಕಿಕ್ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ.....

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ಯಾರನ್ನು ಕೇಳಬೇಕೋ ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಕಿಕ್ ಮಾಡಿಸುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಡಿ. ಸೋಮಪ್ಪ.—ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ರೈತ ಸಂಘದ ಕೈಪಾಡ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಊರಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸೇಂದಿ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ರೈತ ಸಂಘದವರೇ ಹರಾಜು ಮಾಡಿ ಇದರಿಂದ ಬಂದ ಹಣವನ್ನೆಲ್ಲಾ ರೈತ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ಕೇಸನ್ನೂ ಹಾಕಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ರೈಡ್ ಕೂಡ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಏನು ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ? ಕೆಳದರ್ಜೆ ಜನರ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅಂದರೆ ಕಳ್ಳಬಟ್ಟಿ ಸಾರಾಯಿಯನ್ನು ಕುಡಿಯುವಂಥ ಜನರಿಗೆ ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಬೀರು, ಬ್ರಾಂಡಿ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡು ತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಗಂಗಣ್ಣ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಎಕ್ಸೈಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಸೇರಿದಂಥ ಜಮೀನನ್ನು ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನರು ಸುಮಾರು ೨೦-೩೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಬಗರ್ ಹುಕಂ ಸಾಗುವಳಿಯನ್ನು ಮಾಡು

ತ್ತಿರುವುದರಿಂದ, ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಯಾರಿಗೆ ಜಮೀನು ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಅಂಥವರಿಗೆ ಹಂಚುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ? ಇದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನದಲ್ಲಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಶಿವಣ್ಣ.— ಸ್ವಾಮಿ, ರಾಯಚೂರು ಥರ್ಮಲ್ ಪ್ಲಾಂಟ್ ಕೆಲಸ ೨೪-೦೫ರವರೆಗೂ ಮುಗಿಯುವುದಿಲ್ಲ, ಕೇರಣ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೋಲ್ ಸಪ್ಲೈ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ಚಿಮಣಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅದೂ ಬಿರುಕು ಬಿಟ್ಟಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಥರ್ಮಲ್ ಪ್ಲಾಂಟ್ ಯಾವಾಗ ಮುಗಿಯುತ್ತದೆ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಜೊತೆ ಏನಾದರೂ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸಿದ್ದೀರಾ ? ಕೋಲ್ ಸಪ್ಲೈ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಆ ಪ್ಲಾಂಟ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಪಂಪಾಪತಿ.— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗಾಗಲೇ ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಸಾರಾಯಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಸೆಂಟರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧೫೦ ಜನರನ್ನು ಕೆಲಸದಿಂದ ವಿನಾ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ತೆಗೆದುಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಪುನಃ ಅವರನ್ನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದು ಇನ್ನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ದಯವಿಟ್ಟು ಕೂಡಲೇ ಅವರನ್ನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಆದೇಶವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಮುನಿಯಪ್ಪ.— ಹಿಂದೆ ಸೇಂದಿ, ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಹರಿಜನರ ಕೇರಿಯಲ್ಲಿ, ದೇವಸಾ ನಗಳ ಹತ್ತಿರ ಮತ್ತು ಚರ್ಚ್‌ಗಳ ಹತ್ತಿರ ತೆಗೆಯಬಾರದೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಮಾಡಿತ್ತು. ಈಗ ಆ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಹತ್ತಿರ ಇರುವ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಏನೇನು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತಾವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತೀರಿ ದಯವಿಟ್ಟು ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಆರ್.ಎ. ನಾಯಕ್.— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗಾಗಲೇ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಬೇಡ್ತಿ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದಾರೆ. ಈ ಬೇಡ್ತಿ ಯೋಜನೆಯ ವಿಚಾರ ಬಂದಾಗ ಬೇಡ್ತಿ ಯೋಜನೆ ಕಾರ್ಯಾಗತವಾಗಬಾರದು ಎಂದು ಮಾಡಿ ಶಾಸಕಿಯವರಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ಅನುಸೂಯ ಗಜಾನನರವರವರ ಮೆತ್ತು ಈಗಿನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರುವ ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು ಒಂದು ಪಾದವನ್ನು ಹೂಡಿದ್ದರು. ಬೇಡ್ತಿ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಕೆಲವೇ ಎಕರೆ ಪ್ರದೇಶ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳದಾದ್ದರಿಂದ ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕಂಥ ಅಡಿಕೆತೋಟ ನಾಶವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಯೋಜನೆ ಆಗಬಾರದು ಎಂದು ಇಡೀ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ತುಂಬಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಪಾದ ಏನು ಇದೆ, ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಏನು ಪಾವದಿದೆ, ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ಇದಕ್ಕೆ ನೇರವಾಗಿ ಸದನಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು, ಏತಕ್ಕಂದರೆ ಇದು ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಯೋಜನೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಇದು ಆಗಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.— ಸ್ವಾಮಿ, ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ೧೦ ಹೆಚ್. ಪಿ. ಐ.ಪಿ. ಸೆಟ್ಟು ರೈತರಿಗೆ ಮಿಷನ್ ಇಲ್ಲದೆ ೫೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ವರದಾನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಈಗಲೂ ಆದರಂತೆ ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತೀರಾ ? ಒಂದು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಈ ಮಿಷನ್ ತಯಾರಿಕೆರು ಡೆಲ್ಲಿ ಮೆಟ್ಟದ ಮೆಟ್ಟದ ಲಾಭಿಯನ್ನು ಕ್ರಿಯೇಟ್ ಮಾಡಿ ಡೆಲ್ಲಿಯಿಂದಲೇ ರಾಜ್ಯದ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ವಿಧುಚ್ಚಕ್ತಿ ಮಂಡಲಿಯವರು ಈ ಮಿಷನ್‌ನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗೂ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕೆಂದು, ಒತ್ತಾಯ ತರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ವರ್ತಮಾನ ಬಂದಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರ ನಿರ್ಧಿಷ್ಟ ಪಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು ಮತ್ತು ಈ ಲಾಭಿಗೆ ಮುಂದಾದರೂ ಮಿಷನ್ ಹಾಕತಕ್ಕಂಥದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತೀರಿ ನನಗೆ ತಿಳಿದಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ವೈಸ್ ಯೋಜನೆಗೆ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ಗಳು ಇದನ್ನು ಬೀಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಾಲ್ಲೂಕ್ ವೈಸ್ ಯೋಜನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ, ಒಂದು ಲೈಸೆನ್ಸ್‌ಗೆ ಇಷ್ಟು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಏನಾದರೂ ಟೆಂಡರ್‌ನ್ನು ಕರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದರೆ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ಗಳು ಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಚಕ್ರಗೌಡ.— ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂಡಲಿಯಲ್ಲಿ ೪೮ ಸಾವಿರ ನೌಕರರು ಇದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿರುವ ರೂ ವರ್ಕ್‌ಲೋಡ್ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲು ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ಸ್ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತೀರಾ?

ಎರಡನೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏನೆಂದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ೮೦ ಐ.ಪಿ. ಸೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ಎನರ್ಜಿ ಸೆಕ್ಟರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಂಡಕ್ಟರ್ಸ್ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಟರ ಮೆಟೀರಿಯಲ್ಸ್ ಬೇರೆಕಡೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ತರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವಿರ್ವಾಡು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಮೊದಲೇ ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿ ತಾವು ಈ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ಬಾವಿಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್‌ನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು, ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ದೂರಕದ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆ ತೆಗೆಯಲು ರೈತನಿಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಸೀಸನ್ ಹೋದರೆ ಬೆಳೆತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ೧೦೦-೨೦೦ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್‌ ಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಎನರ್ಜಿ ಸೆಕ್ಟರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ತೀವ್ರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ.— ಶಿಕಾರಿಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ೧೦೦ಕ್ಕೆ ೫೦ ಜನ ಲಂಬಾಣಿ ಜನರೇ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಎಕ್ಸಿಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬರುತ್ತಾರೆ, ಕಳ್ಳಬಟ್ಟೆ ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಆ ತಂಡದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡುಹೋಗಿ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ದಿವಸಗಳಾದರೂ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ತಂಡದಿಂದ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಕೊಂಡುಹೋಗಿ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂಥ ನಿದರ್ಶನಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಇದನ್ನು ತಡೆ ಗಟ್ಟಿವುದಕ್ಕೆ ತೀವ್ರವಾದ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಂಥ ಘಟನೆಗಳು ಹತ್ತಾರು ಆಗಿರ ತಕ್ಕಂಥದನ್ನೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ನಾವು ತಂದಿರುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ತಿಪ್ಪಯ್ಯ.— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುವುದೇ ನೆಂದರೆ, ನನ್ನ ಮಿತ್ರರು ಅನೇಕರು ಹೇಳಿದ್ದರು, ಹೆಂಡದ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡುಹೋಗಿ ಹರಿಜನರ ಕೀರಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ, ಮಧ್ಯಮವರ್ಗದ ಜನರು ವಾಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಶರಾಬ್ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ, ಭವ್ಯ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕಂಥವರ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೀರು ಬ್ರಾಂದಿ ಶಾಪ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಈ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಇದು ಕೆಟ್ಟ ವ್ಯವಹಾರವಾದರೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕುಡಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಜನರೇ ಬೇರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಈ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ದೂರ ಇಡುವಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಇದು ಒಂದು ಆದಾಯ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಬಾಬಾಗಿ ರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತೆಗೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಆಗದಿದ್ದರೂ ಉತ್ತಮವಾದ ಪಾನೀಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವತ್ತ ಗಮನವನ್ನು ಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಪವರ್ ಸ್ಟಾಂಕ್ಷನ್ ಆಫೀಸರ್ ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ೩-೪ ಮಂದಿ ಇರುವುದರಿಂದ, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕಡಿಮೆ ಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಉತ್ಪತ್ತಿಯೂ ಕೂಡ ಕಡಿಮೆಯಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತರೀಕೆರೆ ಲಕ್ಶ್ಮವಳ್ಳಿ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾದಂಥ ನಿಗಾವನ್ನು ಹಿಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್.— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಕೆ.ಇ.ಬಿ.ಯವರಿಗೆ ಕೆಲವಾರು ಕಾರಣಗಳಿಂದ ರೈತರು ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಕಟ್ಟಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕೆ.ಇ.ಬಿ. ಆಫೀಸಿಗೂ ಮತ್ತು ಕನ್ ಸ್ಟಾಬಲ್‌ಗಳಿಗೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಬಂದಿದ್ದರಿಂದ ಡಿಸ್‌ಕನೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಡಿಸ್‌ ಕನೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿರುವುದರಿಂದ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ಒಣಗಿಹೋಗಿರುತ್ತದ್ದಲ್ಲದೆ ಇವರು ವಿಜಿ ಲೆನ್ಸ್‌ಗೂ ಕೂಡ ಹೋಗಿ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಕೇಸ್‌ನೂ ಕೂಡ ಹಾಕಿದ್ದು ಅದನ್ನು ರೈತರು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟಾದರೂ ಕೂಡ ಕೆಲವು ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಕೇಸ್ ಅಕ್ಟೆಟ್ ಆಗಿ ಟೈಂ ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ಮಿಷಟರ್ ಮೂಲಕ ಕರೆಂಟ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕಾನೂನಿನ ತೊಡಕನ್ನು ಒಡ್ಡಿರು ತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸೆಕ್ಷನ್ ೪೧ ಅಡ್ಡಿ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಹಿಂದಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಇದನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದೆವು. ಆಗ ಸೆಕ್ಷನ್ ೪೧ಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತಂದು ಈ ತೊಡಕನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ರೈತರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆದ್ದು ಇನ್ನೂ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗ ದಿರುವ ಕಾರಣ ಈ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಸೆಕ್ಷನ್‌ನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿ ರೈತರ ಬೆಳೆಯು ಒಣಗದಂತೆ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ಚೌಡಯ್ಯ.— ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವ ಹೈಡ್ರೋ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನಿಂದ ನವೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿಯೇ ಉತ್ಪಾದನೆ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯಬಂದಿದೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಸ್ಥೂಲವಾದ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಏತಕ್ಕೇಂದರೆ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ೨೦-೨೫ ಎಕರೆ ತೆರಿ ಜಮೀನನ್ನು ಆಕ್ವಯರ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿ ಒಂದೆಂಟು ವಿಫಲವಾದರೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ? ಒಂದು, ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ ಮಂಡ್ಯ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕೆ.ಇ.ಬಿ. ಎಂಪ್ರಾಯ್ಸ್ ಫಾರ್ಮ್‌ನ ಏನು ಇದೆ ಅದು ಆಗಾಗ್ಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೂ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಿದ್ದರೆ, ದಿನನಿತ್ಯ ಅಡಚಣೆಯುಂಟಾಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ತಾವು ಇದನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಬಗ್ಗಹರಿಸುತ್ತೀರಿ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಮತ್ತು ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತಿಯಾಗಿ ಬಗ್ಗಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ವಿ. ದೇಶಪಾಂಡೆ.— ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮತ್ತು ಇತರೇ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಬೇಡ್ಲಿ ಯೋಜನೆ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಯೋಜನೆ ಆಗಬಾರದೆಂದು ಇದಕ್ಕೂ ಮೊದಲು ಮಾಜಿ ಶಾಸಕಿಯರಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ಅನಸೂಯಾ ಗಜಾನನ ಶರ್ಮಾ ಅವರು ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ದೃಷ್ಟಿ ಇರಬಾರದು. ಇದು ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಹ ಬರುತ್ತದೆ ಇದು ಕೆಲವೊಂದು ವಿಶಿಷ್ಟವರ್ಗದ ಜನರ ಹೋರಾಟವಾಗಬಾರದು. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಭಾಗದ ಎಲ್ಲಾ ಜನರ ಮೇಲೂ ಅನಾಹುತವಾಗಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಆ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿನ ಜನರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ಯೋಜನೆ ಆಗಬಾರದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.— ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಿನಿ-ಹೈಡ್ರೋ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಸ್ಕೀಮಿನ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿ ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಮಾಡಬಹುದು ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿಯವರಿಗೂ ಕೊಡಲು ಯೋಜನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು. ಇದರಲ್ಲಿ ೨ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಒಂದು, ಇದು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಒಳ್ಳೆಯದೇ ಎಂದು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗಲಿ, ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಾಗಲಿ, ಮಿನಿ ಸ್ಕ್ವೀಲ್‌ ಪ್ಲಾಂಟ್ ಆಗಲಿ. ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಅಷ್ಟು ಪ್ರಯೋಜನದಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ತಜ್ಞರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಜ್ಞರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಮೇಲೆ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಖಾಸಗಿಯವರಿಗೆ ವಹಿಸಿದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಮೂಲಭೂತವಾದಂಥ ಧೋರಣೆಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡಂತೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಖಾಸಗಿಯವರಿಗೆ ಈ ಕೆಲಸ ವಹಿಸಿದರೆ ಇವೊತ್ತು ಅಲ್ಲಿದ್ದಿದ್ದರೂ ನಾಳೆ ಅನಾವೃತವಾಗುತ್ತದೆ. ಇವೊತ್ತು ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಲು ಅನುಮತಿ ಕೊಡಬಹುದು. ನಾಳೆ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮಾಡಲು ಅನುಮತಿ ಕೊಡಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೂ ಮೊದಲು ಬೆಳಗಾಂನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಲಾಗಿತ್ತು. ನಂತರ ಶ್ರೀ ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ವಶಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಈಗ ಮತ್ತೆ ಖಾಸಗಿಯವರಿಗೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಮ್ಮ ಮೂಲಭೂತವಾದ ಧೋರಣೆಗೆ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅಪಾಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ?

ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾಡಿಸಲಾಗುವುದೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಈ ಕೋ ಆಪರೇಟಿವ್ ಮೂವಮೆಂಟ್ ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆ ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇದು ಗೊತ್ತಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅವುಗಳಿಗೆ ಈ ಕೆಲಸ ವಹಿಸಿದರೆ ರೂರಲ್ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಫಿಕೇಷನ್ ಸ್ಕೀಮನ್ನು ಹೊಂದಕ್ಕಿ ಹಾಕಿದಂತೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೇ?

ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಪಂಪಾಪತಿ ಅವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ೧೪೪ ಜನ ವೆಂಡರ್ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇನ್ನೂ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗಿಲ್ಲ. ಇವರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ ಹಾಗೂ ಉಪವಾಸ-ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಸಹ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಸಹ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ತಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವರಿಗೆ ಕೊಡಲೇ ಕೆಲಸ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ಲಮಾಣಿ.—ಈ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಯಾವ ಯಾವ ಕಂಪನಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಟರ್‌ಗಳಿಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಲಂಬಾಣಿ ತಾಂಡ ಮತ್ತು ಹರಿಜನವಾಡ ಇರುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಸಾಲಭ್ಯುಬದಗಿ ಸಲಾ ವಿಶೇಷ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಮೂರನೆಯದಾಗಿ ಲಂಬಾಣಿ ತಾಂಡ ಮತ್ತು ಹರಿಜನ ವಾಡ ಇರುವ ಕಡೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಇಲ್ಲದೆ ಸಾರಾಯಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇಂತಹ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಕೂಡಲೇ ತೆಗೆಯಿಸಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ಈಗ ಶೇಕಡಾ ೭೫ಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವಾಗಿಲ್ಲದಿರುವ ಕಾರಣ ಈ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿಯೇ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಮೊದಲ ಆದ್ಯತೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀನರಸಿಂಹಯ್ಯ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಜಪಾನ್ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಮಿಷನ್ ಲಾಸ್ ಶೇಕಡಾ ೬ರಷ್ಟು ಮಾತ್ರವಿದೆ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದು ಜಾಸ್ತಿ ಇದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೇರಳ ಮತ್ತು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಇದೆ ಎಂದೂ ಸಹ ಹೇಳಿದರು. ಈ ಒಂದು ನಷ್ಟವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿದರೆ ಇದರಿಂದ ಬರುವ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಒಂದು ವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆ ಕೈಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಇಲ್ಲಿಂದ ಜಪಾನ್ ದೇಶಕ್ಕೆ ತಜ್ಞರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಬರುವಂತೆ ಹೇಳಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಅದೇ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಾನು ಬಂದೆರಡು ವರ್ಷಗಳ ಕೆಳಗೆ ಒಂದು ಆರ್ಟಿಕಲ್ ಓದಿದ್ದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಅಬ್ಬಾರಿ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಸೋರಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ, ಅದರಿಂದ ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವ ಬಗ್ಗೆ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಕಮಿಷನ್ ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾಗಿತ್ತು. ಅದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಏನಾದರೂ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಿಳಿಸಬೇಕು ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿರೂ ಕೆಳುವಂತಹ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗಿಲ್ಲಾ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲು ನನಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಮಯವಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ಈಗ ಕೇಂದ್ರದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಸೂಪಾ ಡ್ಯಾಂಗೆ ಮತ್ತು ರಾಯಚೂರಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಅವರವರ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಯಾವುದೇ ವಿಚಾರಗಳಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ಮಾತನಾಡಬಹುದು ಇಲ್ಲವೇ ವಿವರವಾಗಿ ನನಗೆ ಬರೆದು ತಿಳಿಸಿದರೆ ನಾನು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸೋಮಪ್ಪನವರು ಹೆಂಡ ಮತ್ತು ಸಾರಾಯಿಯನ್ನು ಸಮಾಜವಾದದ ತತ್ವದ ಪ್ರಕಾರ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗೂ ಸಮನಾಗಿ ಹಂಚಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಸಮಾಜವಾದ ಎಂದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಸಮಾನಾಗಿ ಕುಡಿಯಬೇಕು ಎಂದು ಅರ್ಥವಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ರೈತ ಸಂಘದವರು ಅವಾಂತರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದನ್ನು ನಾನು ರೈತರ ಸಂಘದ ಪ್ರಮುಖರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟೇ ದರಕ್ಕೆ ಹೆಂಡ ಮತ್ತು ಸಾರಾಯಿ ಯನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ರೈತ ಸಂಘ ಇಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇದನ್ನು ರೈತ ಸಂಘದವರು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ದುಷ್ಟ ಶಕ್ತಿಗಳು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಈ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟದಾರರನ್ನು ಹೆದರಿಸುವುದು, ಅವರು ದುಡ್ಡು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನಾವು ರೈತ ಸಂಘದವರೆಂದು ಹೇಳಿ ಗಲಾಟೆ ಮಾಡುವುದು ಕೆಲವು ಕಡೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ.

ಒಬ್ಬರು ಸದಸ್ಯರು.—ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಈ ರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಜನಗಳು ಸಾರಾಯಿ ಕುಡಿದರೆ ಕಿಕ್ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು, ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಡಿದರೆ ಕಿಕ್ ಬರು

ವುದ್ದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು, ಎಷ್ಟು ಕುಡಿಯಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಕುಡಿಯಬೇಕು, ಆಗ ಕೆಳ ಹೊಡೆಯುತ್ತದೆ. ರಿಸರ್ವ್‌ಲಾಂಡ್‌ನ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಗಂಗಣ್ಣನವರು ಹೇಳಿದರು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಶಿರಾ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಧುಗಿರಿ ಸಬ್ ಡಿವಿಷನ್, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಸಬ್ ಡಿವಿಷನ್ ಈ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಈಚಲು ವನಗಳು ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿ ಇದ್ದವು. ಪ್ರಾಹಿಬಿಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ಬಂದಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮರವೂ ಇಲ್ಲ. ಸುಮಾರು ೨೦, ೨೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೆಲವರು ಆ ಜಮೀನು ಸಾಗುವಳಿಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ತೆಂಗಿನ ತೋಟಗಳನ್ನು ಬೆಳೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಈ ಜಮೀನಿಗೆ ಟಿ.ಟಿ. ಹಾಕಿ, ಟಿ.ಟಿ. ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದು ಇಷ್ಟು. ಒಂದು ಕಡೆ ಹೆಂಡ ಕುಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ, ತಾವು ಒಪ್ಪುತ್ತೀರಿ. ಚೆನ್ನಾಗಿರುವ ಹೆಂಡ ಕುಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸ್ತ್ರೀಮಾತ್ರ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಈಚಲು ಮರ ಬೆಳೆಸಿ ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕ ರೀತಿಗೂ ಮಾಡತಕ್ಕ ರೀತಿಗೂ ತದ್ವಿರುದ್ಧ ನೀತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಎಕ್ಸ್ಟ್ರೀಜ್ ಲಾಂಡ್ ಇದೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ವಿಭಾಗಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಈಚಲು ವನಗಳು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಇದ್ದವು ಅಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಗೆಳೆಗಳಿಂದ ಗೆಲಿಲರ ವರೆಗೂ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಹಿಬಿಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ತಂದರು. ಇವರು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಹಿಬಿಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ಈಚಲು ಮರಗಳು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಜನ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಬಾರ್ಡರ್ ವರಿಯಾ ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನಹಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಗಂಗಣ್ಣನವರ ಕಳ್ಳಂಬಳ್ಳಿ ವರಿಯಾದಲ್ಲಿ ತೆಂಗಿನ ತೋಟಗಳು ಆಗಿವೆ. ತಾವೇ ಈ ತರಹ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅವರನ್ನು ಬಿಡಿಸತಕ್ಕ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಸ್ವತಃ ತಾವು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಫೈಲುಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ತಾವು ಏನಾದರೂ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸೂಕ್ತ ಎನ್ನತಕ್ಕದ್ದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ಉರಿನಲ್ಲಿ ೨೨ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಒಬ್ಬನು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾನೆ. ಈಗ ಅದು ನಿರಾಸರಿ ಯಾಗಿದೆ. ಯಾವುದೇ ಕಾರಣದಿಂದ ಅದು ರಿಸರ್ವ್‌ಲಾಂಡ್ ಎಂದು ದಾಖಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದೆ

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಸರ್ವೆ ದಾಖಲೆಯಲ್ಲಿದಿಯೋ ಎಕ್ಸ್ಟ್ರೀಜ್ ದಾಖಲೆಯಲ್ಲಿದಿಯೋ?

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ರೆವಿನ್ಯೂ ದಾಖಲೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸಾಗುವಳಿ ಚೀಟಿ ಕೊಡುವ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿದೇನೆ, ಯಾರೂ ೧೦-೨೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸಾಗು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ, ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ರೈತರು. ಹಿಂದುಳಿದವರು ಹರಿಜನರು ಗಿರಿಜನರು ಭೂಮಿ ಸರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ ಅವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿದೆವೆ. ಈಚಲು ಮರಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಹಾಕಬೇಕೆನ್ನುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಕೆಲವುಕಡೆ ಕಂಡುಗಳು ಇವೆ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅದರಿಂದ ಜೀವನ ಮಾಡತಕ್ಕವರನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಬಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದೆವೆ.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಎಂ. ಖರ್ಗೆ.—ಎಕ್ಸ್ಟ್ರೀಜ್ ಲಾಂಡ್‌ನ್ನು ಬಡ ಜನರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಮಿಷನರಿನಲ್ಲಿ ತೊಡಕು ಇದ್ದರೆ, ಆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಗೆ ರೀಲೀಸ್ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಸಾಗುವಳಿ ಚೀಟಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಈ ತೊಂದರೆ ಮುಂದೆಯೂ ಸಹ ಬರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ರಾಯಚೂರು ಥರ್ಮಲ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗೆ ಕೋಲ್ ಸಪ್ಲೈ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಶಿವಣ್ಣನವರು ಹೇಳಿದರು. ಕೋಲ್ ಲಿಂಕ್‌ಜೆಗೆ ಗೌರವೆಂಟ್ ಕ್ರಿಯೇಶನ್ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ನಾವು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು. ಸ್ಟೇಜ್ ಒಂದು ಮತ್ತು ಎರಡರಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಯೇಶನ್ ಸಿದ್ಧ. ಮೂರು ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕಕ್ಕೆ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಚಿಮಣಿ ಕ್ರಾಕ್ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದು ಸುಮ್ಮನೆ ಗಾಬರಿ ಹುಟ್ಟಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಮೊನ್ನೆ ಮ್ಯಾನೇಜಿಂಗ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್‌ರವರು ಅದರ ಮೇಲ್ನಡೆ ಹತ್ತಿಹೋಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಚಿಮಣಿಗೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ತೊಂದರೆಯಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಪಂಪಾಪತಿಯವರು ಹೆಂಡ ಸಾರಾಯಿ ಮಾರಾಟಗಾರರ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಹರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹೆಂಡ ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಹರಿಜನಕೇರಿ ಮತ್ತು ಲಮಾಣಿ ತಾಂಡಗಳ ಹತ್ತಿರ ಇಡಬಾರದೆಂದು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಕಾನೂನು ಇದೆ. ನಾವು ಕೂಡ ಹರಿಜನ ಬಸ್ಸಿ, ಲಮಾಣಿ ತಂಡಗಳ ಹತ್ತಿರ ಹೆಂಡ ಸಾರಾಯಿ ಮಾರಬಾರದು, ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದರೆ ಬ್ಯಾಪ್ಟಿಸ್ಟರು ಲಿಂಗಾಯಿತರು ಇರುವ ಕಡೆ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅವರು ಮಾರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಶಿವಮೂರ್ತಿ.—ಹರಿಜನಕೇರಿ ಮತ್ತು ಲಮಾಣಿ ತಾಂಡಗಳ ಹತ್ತಿರ ಏತಕ್ಕೆ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ?

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಹರಿಜನ ಕೇರಿ ಮತ್ತು ಲಮಾಣಿ ತಾಂಡಗಳು ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಹತ್ತಿರ ಹೆಂಡ ಸಾರಾಯಿ ಮಾರಬಾರದೆಂದು ಈಗಾಗಲೇ ಕಾನೂನು ಇದೆ. ಈಗ ಹೊಸವಾಗಿ ಏನೂ ಕಾನೂನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಹೆಂಡ ಸಾರಾಯಿ ಯಾರು ಕುಡಿಯುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಅಲ್ಲೇ ಮಾರುತ್ತಾರೆ. ಬೇಡವೆಂದರೂ ಅವರು ಅಲ್ಲೇ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಇಡುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಒಂದು ಕಡೆ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ, ಎದುರುಗಡೆ ಗುಡಿಸಲಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕವನು ಬಾಟಲಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಕುಳಿತಿದ್ದು. ಲಮಾಣಿ ತಾಂಡದ ವಿಧವಂತ ಯಾವಕೂಡಾ ಯಾರೂ ಕುಡಿಯಬಾರದೆಂದು ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಕುಡಿಯುವವರು ಇದ್ದರೆ ಲಮಾಣಿ ತಾಂಡದವರು ಮತ್ತು ಹರಿಜರು ಯಾವಾಗಲಾದರೂ ಹೋಗಿ ಕುಡಿಯುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಶಿವಮೂರ್ತಿ.—ಊರಿನ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಏತಕ್ಕೆ ಹೆಂಡ ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಇಡಬೇಕು? ಊರಿನ ಹೊರಗಡೆ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಇಡಿ. ಊರಿನ ಹೊರಗಡೆ ಹೆಂಡ ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಇಡುತ್ತೇವೆಂದು ಫರವಾಸಗಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಹೆಂಡ ಸಾರಾಯಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ಊರಿನ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಇಡುತ್ತಾರೆ? ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏತಕ್ಕೆ ತಾವು ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬೈರಪ್ಪಜಿ.—ಹರಿಜನ ಕೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಂಡ ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಅವರನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡುವುದಲ್ಲದೆ, ಅದನ್ನು ಇಷ್ಟು ಲಘುವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಷ್ಟು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಬೈರಪ್ಪಜಿಯವರಿಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಕನಿಕರ ಮತ್ತು ಸಹಾನುಭೂತಿ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ನನಗೆ ಇಲ್ಲ. ಕಾನೂನನ್ನು ಎನ್‌ಫೋರ್ಸ್ ಮಾಡಲು ಏನೇನು ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಶಿವಮೂರ್ತಿ.—ಮಾನ್ಯ ಉಪಸಭಾಪತಿಗಳೆ, ಕಾನೂನು ಇರುವುದು ಊರಿನ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲ. ಹೆಂಡ ಸಾರಾಯಿಗಳನ್ನು ಊರಿನ ಹೊರಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ, ಊರಿನ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಗುಡಿಸಲುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿ ಊರನ್ನು ಮಲಿನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾನೂನು ಇದ್ದರೂ ಏನ ಪ್ರಯೋಜನ?

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಊರಿನ ಮಧ್ಯೆ ಹರಿಜನಕೇರಿ ಲಮಾಣಿ ತಾಂಡ ಮತ್ತು ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಹತ್ತಿರ ಇರತಕ್ಕ ಹೆಂಡ ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ದೂರ ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರಾದ ಬೊರೆಗೌಡರು ಹೇಳಿದಂತಹ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಎಕ್ಸ್‌ಪೆರ್ಟ್ ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿ, ತೀರ್ಮಾನವಾದ ಮೇಲೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಮಾನ್ಯ ಚಿಕ್ಕಿಗೌಡರು ಹೇಳಿದಂತಹ ಸಲಹೆ ಬಹಳ ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ ಕೊಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಟ್ರೈವೆಂಬಾಂಡ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಮ್‌ನ್ನು ಕೆ.ಇ.ಬಿ. ಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ ಮಾರಾಟಗಾರರ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದಂತೆ ೧೫೦ ಜನರನ್ನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ನಾನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ? ನಾನು ಬೇಕಾದರೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಅವರು ಕೆಲಸ ಕೊಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನಾನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. Is it within my powers? Please let me understand, under what provision of law I have to order?

SRI M.S. KRISHNAN.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, I also know the Provisions of law. Everything is not based on the provisions of law. You know how tighten the screw. You must be able to do it. That is all. 140 people are thrown out of job, and there was an agitation. Sri Pampapathi has gone through all the hazards and you say there is no provision. We know that. Not that we do not know that. You have got power to do it. You have to use your power.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂಥ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೃಷ್ಣ ನರವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ನಾನು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟುದಾರರನ್ನು ಸುಮಾರು ಎರಡು ಸಾರಿ ಕರೆದು ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. I won't spare any one.

SRI DHARMSINGH.—You have to amend the rules.

SKI J.H. PATEL.—What kind of amendment ?

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಇರುವಂಥ ಕಾನೂನಿಗೆ ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ತರುವುದು.

ಶ್ರೀ ಜೆ.ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂಥ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪಂಪಾಪತಿಯವರೇ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ತರಬೇಕೆಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಲಿ. What is the machinery that I have to use ?

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಳಜಿ ವಹಿಸಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟುದಾರರನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದೀರಿ. ಅದು ನನಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ತಾವು ಮತ್ತೊಂದು ಸಾರಿ ಅವರನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿ ಒಂದು ಸಮಾಧಾನ ವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಶ್ರೀ ಜೆ.ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಾನು ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆಯೂ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖಾರ್ಗೆ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಾವು ೧೯೭೨-೭೩ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧೦೦ ಜನರ ಸಹಿ ಮಾಡಿಸಿ ಅಂದಿನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಮನವಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಬಂದಿದ್ದೆವು. ಆಗ ದಿವಂಗತ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜ ಅರಸಾರವರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು ಆಗ ಅವರು ಕೂಡ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ತಾವು ಕೆಲವು ಆರ್ಥಿಕ್ ಷಾಪ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದೀರಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ತಾವು ಜಿಲ್ಲಾ ವೈನ್ ಷಾಪ್ ವೈಜ್ ಆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿದರೆ ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ಬರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಬಡವರಿಗೂ ಕೂಡ ಇದರಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ.ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಷಾಪ್ ಗ್ರೂಪ್ಸ್ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಹಾಗೂ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಗ್ರೂಪ್ಸ್. ಆದರೆ ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನಾವು ಷಾಪ್ ಗ್ರೂಪ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಕ್ಷನ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಷಾಪ್ ವೈಜ್ ನಾವು ಆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿದರೆ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರು ಒಂದು ಷಾಪನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೆಲವು ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ನಡೆಸಿ ನಂತರ ಷಾಪ್ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ನಮಗೆ ಹಣ ಯಾರು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ? ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿ ಒಬ್ಬ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟುದಾರರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಅವರಿಂದ ನಮಗೆ ಹಣ ಬರುತ್ತದೆ. ಆವರು ಎಲ್ಲಿಯೂ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ನಮಗೆ ಬರಬೇಕಾದಂಥ ಹಣವನ್ನು ನಾವು ಈ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟುದಾರರಿಂದ ಬೇಕಾದರೆ ರಿಕವರಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಆ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಅಂಗಡಿಗಳವರು ಹೋದರೆ ಯಾರಿಂದ ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ? ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಜನ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿ ದ್ದಾರೆ. ಆ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳಿಗೂ ನಾನು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅವರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವರದಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿರಬಹುದು ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ವಿನೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. I remember that must have come.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣರಾವ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಮೀಟರ್‌ಗಳು ಇಲ್ಲದೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ದರವನ್ನು ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿ ಬಿಲ್ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಮೀಟರ್ ಇಲ್ಲದೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಮಾಡುವುದು ತಪ್ಪು. ಇವತ್ತು ನಾವು ಮೀಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕದಿದ್ದರೆ ಸುಮಾರು ೧೬೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ನಮಗೆ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾರು ಯಾವ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಯನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ನಾವು ಎಷ್ಟು ಚಾರ್ಜ್ ಎಂದು ಮಾಡುವುದು ? ಇದರಿಂದ ನಮಗೂ ಕೂಡ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪುನರ್ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. I have also the same apprehensions as you have.

SRI M.S. KRISHNAN.—Hydel generation is different from captive generation.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಫಾಟಪುರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೈಡಲ್ ಪಾಜೆಕ್ಟ್ ಮತ್ತು ಮೈಕ್ರೋ ಪಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವರು ನೇರವಾಗಿ ಫಾಕ್ಟರಿಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಟಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್‌ಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ನಾವು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಹೇಳಿದರು ದೇಸಾಯಿ ಕಮೀಷನ್ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು. ಆದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಉತ್ತರವನ್ನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ದೇಸಾಯಿ ಕಮೀಷನ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಒಂದು ಸಬ್ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಹೋಂ ಕಮೀಷನರ್ ಮತ್ತು ಎಕ್ಸ್‌ಕ್ಯೂಟಿವ್ ಕಮೀಷನರ್ ಹಾಗೂ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಮತ್ತು ಲಾ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಎಲ್ಲರೂ ಈ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ವರದಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದಂಥ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ನಾವು ವಿನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. It has got least environment | hazards'.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಸಬ್ ಕಮಿಟಿಯ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಇನ್ನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅವರು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟ ತಕ್ಷಣ, ನಾವು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಬೆಂಜಿ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಇನ್ನೂ ಯಾವಾಗ ಬರುತ್ತದೆ. ಆ ವರದಿ ಬರಲು ಇನ್ನು ಎರಡು ವರ್ಷಬೇಕೋ ಅಥವಾ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳು

ಬೇಕೋ. ಕಾರಣ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇದಕ್ಕಿದ್ದ ಹಾಗೇ ಬೇಡ್ತಿ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಬಹಳ ಚಿಂತನೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿದ್ದು ಅವರ ಸರ್ಕಾರ. ಅವರು ಅರ್ಥಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ದ್ದಾಗ, ಅಂದರೆ ಸುಮಾರು ಎರಡು ಎರಡೂವರೆ ವರ್ಷದ ಮೇಲೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪಿ. ಒಡೆಯರಾಜ್.—ತಾವೂ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆ.—ಹೌದು, ನಾನು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಇವತ್ತು ಕೂಡ ನನ್ನ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಬೇಡ್ತಿ ವಿಷಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂಥಾದ್ದು ಸಾಧ್ಯವಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇದು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಎಕ್ಸ್‌ಪರ್ಟ್ ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿದೆ. ಆ ಎಕ್ಸ್‌ಪರ್ಟ್ ಕಮಿಟಿ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ನಾವು ಬಂದು ರಿ ತಿಂಗಳಾಯಿತು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಆ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬಂದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಬಂದ ತಕ್ಷಣ ಎಲ್ಲಾ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ ? ತಾವು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಎರಡು ವರ್ಷವಿದ್ದ ರೂ ಅದರ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿಯವರಿಗೆ ನಾನು ಇದನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ಇಂತಹ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದಂಥ ಸರಣಿವಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಕಡಿದು ಇಂತಹ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರ ವಿರೋಧವಿದೆ. ಆದ ರಿಂದ, ಅದಕ್ಕಿಂತ ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿ ಯಾದಂಥ ಬೇರೆ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್.—ಈ ರೀತಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಿಡ ಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.—ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೆ ಈ ಕಮಿಟಿ ವರದಿಯಿಂದ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪಕ್ಷಾತೀತವಾದ ನಿರ್ಣಯ ಬರಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಬಹುದು. ಈ ರೀತಿಯಿದ್ದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬರುತ್ತದೆ ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆ.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಒಡೆಯರಾಜ್‌ರವರು ನಾನು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡಿದ್ದು ನಿಜ. ಎಕ್ಸ್‌ಪರ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಏನು ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಹಾಗೂ ಇವತ್ತು ನನ್ನ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅಭಿ ಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಏನೂ ಬದಲಾವಣೆ ಏನಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್.—ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದ ಪ್ರದೇಶಗಳಿವೆ, ಅಲ್ಲಿ ಲೋ ಪರ್‌ಫರ್ಮೆನ್ಸ್ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕಂಡಕ್ಟರ್ಸ್ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ; ಪೋಲ್ಸ್ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇದ ರಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ರಾಜಕೀಯವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಆದರೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ಬೇರೆ ದೂರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಆದ ತೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ತಾವು ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಾಗ ಲೋಹಿಯಾ ರವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ "ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕು" ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಇಷ್ಟೊತ್ತು ತಾವು ಮಂತ್ರಿಯಾದ ಮೇಲೆ ಹಿಂದುಳಿದ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ; ಯಾವ ರೀತಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ತಾವು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಫಿಕೇಷನ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದೆ. ನಮ್ಮ ಪಲಕರಣೆಗಳನ್ನು ರೂಢಿಸಿ ಕೊಂಡು ಈಗ ೬೦ ಸಾವಿರ ಪಂಪು ಸೆಟ್ಟು ಮತ್ತು ೨ ಲಕ್ಷ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಮುಂದಿನ ಜೂನ್‌ನೊಳಗೆ ಕನೆಕ್ಷನ್ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಅದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ಹಿಂದುಳಿದ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಯಾವ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಎದ್ದು ಬಿಟ್ಟು ಸರಬರಾಜು ಆಗುತ್ತದೆಯೋ ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಹರಿಜನ ಬಸ್ತಿ, ಅಥವಾ ಲಂಬಾಣಿ ತಾಂಡೆ ಇವುಗಳಿಗೆ ಕನೆಕ್ಷನ್ ಮೊದಲು ಕೊಟ್ಟು ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್.—ವಿಕೆಂದರೆ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪೋಲ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಮಂಜೂರಾಗಿದ್ದು ಆ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸ ಆಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಅಪೇಕ್ಷೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯನ್ನು ಈಗ ಸಭೆಯ ಮತಕ್ಕೆ ಹಾಕುತ್ತೇನೆ.

ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ಹೀಗಿದೆ :

“ಒಂನೇ ಮಾರ್ಚ್ ೧೯೮೪ರಂದು ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವ ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಅಭಿಯಾಚನೆ ಕ್ರಮಾಂಕ ೨೨ ಮತ್ತು ೪೭ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸಂದಾಯವಾಗುವ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಭರಿಸಲು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ರಾಜಸ್ವ ಬಾಕಿಯಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಸೇರಿ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿದ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಸೇರಿ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಈ ನಮೂದಿಸಿದ ಮೊಬಲಗಿಗೆ ಮೀರಿದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಪ್ರಸ್ತಾವವನ್ನು ಸಭೆಯ ಮತಕ್ಕೆ ಹಾಕುತ್ತೇನೆ.”

ಪ್ರಸ್ತಾವವು ಅಂಗೀಕೃತವಾಗಿದೆ.

(ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಅಪ್ಪಣೆ ಮೇರೆಗೆ ಮಂಜೂರಾದ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಈ ಕೆಳಗೆ ನಮೂದಿಸಲಾಗಿದೆ.)

DEMAND No. 22—STATE EXCISE

“That a sum not exceeding Rs. 10,75,97,000 on Revenue Account be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1984 in respect of ‘State Excise.’”

DEMAND No. 47—POWER PROJECTS

“That a sum not exceeding Rs. 4,09,00,000 on Revenue Account and Rs. 1,66,11,99,000 on Capital Account be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1984 in respect of ‘Power Projects.’”

ಪ್ರಶೋತ್ತರಗಳು

(ಚುಕ್ಕೆ ಗುರುತಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಬಾಯಿ ಮಾತಿನ ಉತ್ತರಗಳು)

ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಖಾಲಿ ಇರುವ ಪ್ರಾಚಾರ್ಯರ ಮತ್ತು ಉಪನ್ಯಾಸಕರ

ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ

೨೭೧ (೧೭೨) ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಂ. ನಾಣಯ್ಯ (ಮಡಿಕೇರಿ).—ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಮಾನ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಂತ್ರಿಗಳು ದಯೆಯಿಟ್ಟು ಉತ್ತರಿಸುವರೆ:—

ಅ) ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಖಾಲಿ ಇರುವ ಪ್ರಾಚಾರ್ಯರ ಮತ್ತು ಉಪನ್ಯಾಸಕರ ಕಿರಿಯ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಹುದ್ದೆಗಳೇನು ?